

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 22. junija 2021 *

„Predhodno odločanje – Intelektualna lastnina – Avtorska pravica in sorodne pravice – Dajanje na voljo in upravljanje platforme za deljenje videov oziroma platforme za gostovanje in deljenje datotek – Odgovornost upravljavca za kršitve pravic intelektualne lastnine, ki jih storijo uporabniki njegove platforme – Direktiva 2001/29/ES – Člen 3 in člen 8(3) – Pojem ‚priobčitev javnosti‘ – Direktiva 2000/31/ES – Člena 14 in 15 – Pogoji za upravičenost do oprostitve odgovornosti – Neobstoj seznanjenosti s konkretnimi kršitvami – Obvestitev o takih kršitvah kot pogoj za pridobitev sodne odredbe“

V združenih zadevah C-682/18 in C-683/18,

katere predmet sta predloga za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ju je vložilo Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija) z odločbama z dne 13. septembra 2018 in z dne 20. septembra 2018, ki sta na Sodišče prispeli 6. novembra 2018, v postopku

Frank Peterson

proti

Google LLC,

YouTube Inc.,

YouTube LLC,

Google Germany GmbH (C-682/18),

in

Elsevier Inc.

proti

Cyando AG (C-683/18),

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik, R. Silva de Lapuerta, podpredsednica, J.-C. Bonichot, M. Vilaras, E. Regan in M. Ilešič (poročevalec), predsedniki senatov, E. Juhász, M. Safjan, D. Šváby, S. Rodin, F. Biltgen, sodniki, K. Jürimäe, sodnica, in C. Lycourgos, sodnik,

generalni pravobranilec: H. Saugmandsgaard Øe,

* Jezik postopka: nemščina

sodna tajnica: M. Krausenböck, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 26. novembra 2019,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Franka Petersona P. Wassermann in J. Schippmann, Rechtsanwälte,
- za Elsevier Inc. K. Bäcker, U. Feindor-Schmidt in M. Lausen, Rechtsanwälte,
- za Google LLC, YouTube Inc., YouTube LLC in Google Germany GmbH, J. Wimmers in M. Barudi, Rechtsanwälte,
- za Cyando AG H. Waldhauser in M. Junker, Rechtsanwälte,
- za nemško vlado J. Möller, M. Hellmann in E. Lankenau, agenti,
- za francosko vlado A.-L. Desjonquères, A. Daniel in R. Coesme, agenti,
- za finsko vlado J. Heliskoski, agent,
- za Evropsko komisijo T. Scharf, S. L. Kaléda in J. Samnadda, agenti,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 16. julija 2020

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predloga za sprejetje predhodne odločbe se nanašata na razlago člena 3(1) in člena 8(3) Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 230; v nadaljevanju: Direktiva o avtorski pravici), člena 14(1) Direktive 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 25, str. 399) ter člena 11, prvi stavek, in člena 13 Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/48/ES z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 2, str. 32; v nadaljevanju: Direktiva o uveljavljanju pravic).
- 2 Ta predloga sta bila vložena v okviru sporov med Frankom Petersonom ter družbama Google LLC in YouTube LLC (zadeva C-682/18) ter med družbama Elsevier Inc. in Cyando AG (zadeva C-683/18) zaradi več kršitev pravic intelektualne lastnine F. Petersona in družbe Elsevier, ki so jih storili uporabniki platforme za deljenje videov, ki jo upravlja družba YouTube, in platforme za gostovanje in deljenje datotek, ki jo upravlja družba Cyando.

Pravni okvir

Mednarodno pravo

3 Svetovna organizacija za intelektualno lastnino (SOIL) je 20. decembra 1996 v Ženevi sprejela Pogodbo SOIL o avtorski pravici (v nadaljevanju: MSOILAP), ki je bila v imenu Evropske skupnosti potrjena s Sklepom Sveta z dne 16. marca 2000 (2000/278/ES) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 33, str. 208) in ki je za Evropsko unijo začela veljati 14. marca 2010 (UL 2010, L 32, str. 1).

4 Člen 8 MSOILAP, naslovljen „Pravica do javne priobčitve“, določa:

„Brez vplivanja na določbe členov 11(1)(ii), 11bis(1)(i) in (ii), 11ter(1)(ii), 14(1)(ii) in 14bis(1) Bernske konvencije [za varstvo književnih in umetniških del, podpisana v Bernu 9. septembra 1886 (Pariški akt z dne 24. julija 1971), v različici po spremembi z dne 28. septembra 1979] avtorji književnih in umetniških del uživajo izključno pravico dovoljevati vsako priobčitev svojih del javnosti po žici ali brezžično, vključno s tem, da postanejo njihova dela dostopna javnosti na način, ki omogoča članom javnosti dostop do njih s kraja in v času, ki ju sami izberejo.“

5 Skupne izjave v zvezi z MSOILAP so bile na diplomatski konferenci sprejete 20. decembra 1996.

6 V skupni izjavi, ki se nanaša na člen 8 navedene pogodbe, je navedeno:

„Dogovorjeno je, da samo zagotovitev fizičnih objektov in naprave za omogočanje priobčenja ali za priobčenje samo po sebi ni priobčenje v smislu te pogodbe ali Bernske konvencije. [...]“

Pravo Unije

Direktiva o avtorski pravici

7 V uvodnih izjavah 4, 5, od 8 do 10, 16, 23, 27, 31 in 59 Direktive o avtorski pravici je navedeno:

„(4) Usklajena [harmonizirana] pravna ureditev avtorske in sorodnih pravic bo zaradi večje pravne varnosti in hkrati z zagotavljanjem visoke stopnje varstva intelektualne lastnine omogočala naložbe v ustvarjalnost in inovacije vključno z omrežno infrastrukturo, kar bo posledično vodilo k rasti in povečani konkurenčnosti evropske industrije tako na področju ponudbe vsebine in informacijske tehnologije kot bolj splošno v celi vrsti industrijskih in kulturnih sektorjev. To bo zagotavljalo zaposlovanje in spodbujalo ustvarjanje novih delovnih mest.

(5) S tehnološkim razvojem so se možnosti za ustvarjanje, izdelavo in izkoriščanje povečale in postale bolj raznolike. Čeprav novi koncepti za varstvo intelektualne lastnine niso potrebni, je treba trenutno veljavno zakonodajo o avtorski in sorodnih pravicah prilagoditi in dopolniti, da bo ustrezala ekonomskih realnostim, kot so nove oblike izkoriščanja.

[...]

(8) Različne socialne, družbene in kulturne posledice informacijske družbe zahtevajo upoštevanje specifičnih lastnosti vsebine proizvodov in storitev.

(9) Vsakršno usklajevanje [vsakršna harmonizacija] avtorske in sorodnih pravic mora temeljiti na visoki stopnji varstva, kajti takšne pravice so za intelektualno ustvarjanje bistvenega pomena. Njihovo varstvo pomaga zagotoviti ohranjanje in razvoj ustvarjalnosti v interesu avtorjev, izvajalcev, producentov, potrošnikov, kulture, industrije in javnosti nasploh. Intelektualna lastnina se torej prizna kot sestavni del lastnine.

(10) Če naj avtorji ali izvajalci nadaljujejo z ustvarjalnim in umetniškim delom, morajo za uporabo svojega dela prejeti primerno nagrado, prav tako pa tudi producenti, da lahko to delo financirajo. [...] Zadostno pravno varstvo pravic intelektualne lastnine je nujno, če se želi zagotoviti takšno nagrajevanje in zagotoviti možnost za zadovoljlive donose na te investicije.

[...]

(16) [...] Ta direktiva naj se izvaja v časovnem obdobju, podobnem kot pri Direktivi o elektronskem trgovanju [poslovanju], saj le-ta podaja usklajen okvir načel in predpisov, ki med drugim zadevajo pomembne dele te direktive. Ta direktiva ne vpliva na določbe, ki se nanašajo na odgovornost v [Direktivi 2000/31].

[...]

(23) S to direktivo naj se nadalje uskladi [harmonizira] avtorjeva pravica do priobčitve javnosti. To pravico je treba razumeti v širokem pomenu, ki zajema vsakršno priobčitev javnosti, ki ni prisotna na kraju izvora priobčitve. [...]

[...]

(27) Samo nudenje fizičnih zmogljivosti, ki olajšajo ali omogočijo priobčitev, še ne šteje za priobčitev v pomenu te direktive.

[...]

(31) Zagotoviti je treba pravično ravnotežje pravic in interesov med različnimi kategorijami imetnikov pravic, pa tudi med različnimi kategorijami imetnikov pravic in uporabnikov varovanih predmetov. Obstoječe izjeme in omejitve pravic, kot jih določajo države članice, je treba ponovno ovrednotiti glede na novo elektronsko okolje. [...]

[...]

(59) Še posebej v digitalnem okolju se storitve posrednikov lahko v čedalje večji meri uporabljajo s strani tretjih strank pri kršitvah. V mnogih primerih so takšni posredniki v najboljšem položaju, da odpravijo kršitve. Tako naj imajo imetniki pravic brez vpliva na razpoložljive sankcije in pravna sredstva možnost vložiti tožbo za opustitev dejanja [zahtevati izdajo sodne odredbe] proti posredniku, ki v omrežju prenese kršitev tretje stranke nad varovanim delom [delom] ali drugo vsebino. Ta možnost naj bo na razpolago tudi, kadar so dejanja posrednika izvzeta po členu 5. Pogoji in načini [podrobna pravila], povezani s tožbo za opustitev dejanja [s sodno odredbo], morajo biti prepuščeni nacionalni zakonodaji držav članic.“

8 Člen 3 te direktive, naslovljen „Pravica priobčitve del javnosti in pravica do dajanja na voljo javnosti predmetov sorodnih pravic“, v odstavku 1 določa:

„Države članice predvidijo za avtorje izključno pravico, da dovolijo ali prepovejo vsakršno obliko priobčenja njihovih del javnosti, po žici ali na brezžični način, vključno z dajanjem svojih del na voljo javnosti tako, da imajo člani javnosti do njih dostop s kraja in v času, ki si ju izberejo sami.“

9 Člen 8 navedene direktive, naslovljen „Sankcije in pravna sredstva“, določa:

„1. Države članice predvidijo ustrezne sankcije in pravna sredstva v zvezi s kršitvami pravic in obveznosti, ki jih določa ta direktiva, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se ta [te] sankcije in pravna sredstva uporabljajo. Takšne sankcije so učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

2. Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev, da lahko imetniki pravic, katerih interesi so prizadeti s kršitvijo na njenem območju, vložijo odškodninsko tožbo in/ali zahtevajo sodno odredbo ter, kjer je to potrebno, zaplembo gradiva, ki je predmet kršitve, pa tudi naprav, izdelkov ali komponent iz člena 6(2).

3. Države članice zagotovijo, da imetniki pravic lahko zahtevajo sodno odredbo proti posrednikom, katerih storitve uporablja tretja stranka in s tem krši avtorske ali sorodne pravice.“

Direktiva o elektronskem poslovanju

10 V uvodnih izjavah od 41 do 46, 48 in 52 Direktive o elektronskem poslovanju je navedeno:

„(41) Ta direktiva vzpostavlja ravnotežje med različnimi interesi in določa načela, na katerih lahko temeljijo dogovori in standardi v tej panogi;

(42) Izjeme v zvezi z odgovornostjo se po tej direktivi nanašajo samo na primere, pri katerih se dejavnost ponudnika storitev informacijske družbe omejuje na tehnični proces upravljanja in omogočanja dostopa do komunikacijskega omrežja, po katerem se podatki, ki jih zagotovijo tretji, prenesejo ali začasno shranijo zaradi izboljšanja učinkovitosti prenosa; ta dejavnost je bolj tehnična, samodejna in pasivna, torej ponudnik storitve informacijske družbe ne pozna niti ne more nadzorovati podatkov, ki se prenašajo ali shranjujejo;

(43) Ponudnik storitev lahko uveljavlja izjeme za ‚izključni prenos podatkov‘ in ‚shranjevanje v predpomnilniku‘, če nikakor ni povezan s posredovanimi podatki; to med drugim pomeni, da ne spreminja podatka, ki ga prenaša; ta zahteva se ne nanaša na tehnične posege med prenosom, ker ti ne spreminjajo celovitosti podatkov, ki se prenašajo;

(44) Ponudnik storitev, ki namerno sodeluje z enim od prejemnikov storitve, zato da bi opravljal nezakonita dejanja, naredi več kakor ‚izključni prenos podatkov‘ ali ‚shranjevanje v predpomnilniku‘ in ne more uveljavljati izjem glede odgovornosti, določenih za te dejavnosti;

(45) Omejitve odgovornosti posrednih ponudnikov storitev, določene v tej direktivi, ne posegajo v možnost izdajanja sodnih odredb; te odredbe so lahko sodne ali upravne, ki zahtevajo ustavitev ali preprečitev vseh kršitev, vključno z odstranitvijo nezakonitih podatkov ali onemogočenjem dostopa do njih;

(46) Ponudnik storitve informacijske družbe, ki sestoji iz shranjevanja podatkov, mora za uveljavljanje omejitve odgovornosti takoj ukrepati, ko izve ali se zave nezakonitih dejavnosti, in odstraniti ali onemogočiti dostop do zadevnih podatkov; odstranitev ali onemogočenje dostopa se morata izvesti ob upoštevanju načela svobodnega izražanja mnenja in v ta namen določenih postopkov na nacionalni ravni; ta direktiva ne posega v možnost držav članic, da predpišejo posebne zahteve, ki jih je treba nemudoma izpolniti pred odstranitvijo ali blokado podatkov;

[...]

(48) Ta direktiva ne posega v možnost, da države članice od ponudnikov storitev, ki hranijo podatke od prejemnikov storitev, zahtevajo, da postopajo s skrbnostjo, ki jo je od njih razumljivo pričakovati in je določena v nacionalnem pravu, tako da odkrijejo in preprečijo nekatere oblike nezakonitih dejavnosti;

[...]

(52) Zaradi učinkovitega uresničevanja svoboščin notranjega trga je potrebno oškodovancem zagotoviti učinkovit dostop do mehanizmov za poravnavo sporov; za škodo, ki lahko nastane v zvezi s storitvami informacijske družbe, je značilna njena hitrost in geografska razširjenost; zaradi posebne narave in potrebe po zagotovitvi ohranjanja medsebojnega zaupanja nacionalnih organov, ki si ga morajo ti izkazovati, predpisuje ta direktiva od držav članic, da zagotovijo možnosti za ustrezno sodno varstvo; države članice bi morale preveriti, ali obstaja potreba po zagotovitvi dostopa do sodnih postopkov po elektronski poti“.

11 Člen 14 te direktive, naslovljen „Gostiteljstvo“, določa:

„1. Države članice zagotovijo, da ponudnik storitve, če se storitev informacijske družbe nanaša na shranjevanje podatkov, ki jih zagotovi prejemnik storitve, ni odgovoren za podatek, ki ga je shranil na zahtevo prejemnika storitve, pod pogojem, da:

(a) ponudnik dejansko ne ve za nezakonito dejavnost ali podatek in mu glede odškodninskih zahtevkov niso znana dejstva ali okoliščine, iz katerih je očitno, da gre za nezakonito dejavnost ali podatek,

ali

(b) ponudnik, takoj ko za to izve ali se tega zave, nemudoma ukrepa in odstrani ali onemogoči dostop do podatka.

2. Odstavek 1 se ne uporabi, če prejemnik storitve ukrepa v okviru pooblastil ali pod nadzorom ponudnika.

3. Ta člen ne posega v možnost, da sodišče ali upravni organ skladno s pravnimi sistemi držav članic od ponudnika storitve zahteva ustavitev ali preprečitev kršitve, in tudi ne v možnost, da države članice določijo postopke, ki urejajo odstranitev ali onemogočenje dostopa do podatkov.“

12 Člen 15 navedene direktive, naslovljen „Brez [Neobstoj] splošne obveznosti za nadzor“, v odstavku 1 določa:

„Države članice ponudnikom glede opravljanja storitev iz členov 12, 13 in 14 ne predpišejo splošne obveznosti za nadzor podatkov pri njihovem prenosu ali shranjevanju, pa tudi ne za dejavno raziskovanje okoliščin, na podlagi katerih se domneva, da gre za nezakonito dejavnost.“

13 Člen 18 Direktive o elektronskem poslovanju, naslovljen „Sodno varstvo“, v odstavku 1 določa:

„Države članice zagotovijo, da sodno varstvo, ki ga predvideva nacionalno pravo glede dejavnosti storitev informacijske družbe, omogoča hitro sprejetje ukrepov, vključno z začasnimi ukrepi, namenjenimi ustavitvi domnevne kršitve in preprečitvi nadaljnjega oškodovanja zadevnih interesov.“

Direktiva o uveljavljanju pravic

14 V uvodnih izjavah 17, 22 in 23 Direktive o uveljavljanju pravic je navedeno:

„(17) Ukrepe, postopke in pravna sredstva, predvidene v tej direktivi, je treba v vsakem primeru določiti na tak način, da se upoštevajo posebne značilnosti navedenega primera, vključno s posebnimi značilnostmi vsake pravice intelektualne lastnine in, če je primerno, namerni ali nenamerni značaj kršitve.

[...]

(22) Bistveno je tudi, da se zagotovijo začasni ukrepi za takojšnjo prekinitev kršitev, brez čakanja na meritorno odločitev o primeru, ob hkratnem upoštevanju pravic obrambe, zagotovitvi sorazmernosti začasnih ukrepov, tako da ustrezajo značilnostim zadevnega primera, in da se zagotovijo jamstva, potrebna za pokritje stroškov in škode, povzročene tožencu z neutemeljenim zahtevkom. Taki ukrepi so utemeljeni zlasti, kadar bi kakršno koli odlašanje povzročilo nepopravljivo škodo imetniku pravice intelektualne lastnine.

(23) Brez poseganja v katere koli druge ukrepe, postopke in pravna sredstva morajo imeti imetniki pravice možnost vložitev zahtevka na opustitev dejanja proti posredniku, katerega storitve tretja stranka uporablja za kršitev pravice industrijske lastnine imetnika pravice. Pogoje in postopke v zvezi s takimi sodnimi odredbami je treba prepustiti nacionalni zakonodaji držav članic. Glede kršitev avtorske in sorodnih pravic je celovita raven uskladitve [harmonizacije] že dosežena v Direktivi [o avtorski pravici]. Zato ta direktiva ne bi smela vplivati na člen 8(3) Direktive [o avtorski pravici].“

15 Člen 3 te direktive, naslovljen „Splošne obveznosti“, določa:

„1. Države članice predvidijo ukrepe, postopke in pravna sredstva, potrebne za zagotovitev uveljavitve pravic intelektualne lastnine, ki jih zajema ta direktiva. Ti ukrepi, postopki in pravna sredstva so pošteni in pravični in niso po nepotrebnem zapleteni ali dragi in ne vsebujejo nerazumnih časovnih rokov ali neupravičenih zamud.

2. Ti ukrepi, postopki in pravna sredstva so tudi dejanski, sorazmerni in odvrtačni in se uporabljajo na tak način, da se izogibajo ustvarjanju ovir za zakonito trgovino in zagotavljajo zaščito pred zlorabo.“

16 Člen 11 navedene direktive, naslovljen „Sodne odredbe“, določa:

„Države članice zagotovijo, da lahko sodni organi, kadar je sprejeta sodna odločba, s katero je ugotovljena kršitev pravice intelektualne lastnine, izdajo proti kršitelju sodno odredbo, namenjeno prepovedi nadaljevanja kršitve. Kadar je tako predvideno z nacionalno zakonodajo, se za neupoštevanje sodne prepovedi, kadar je to primerno, odredijo ponavljajoče se denarne kazni z namenom zagotavljanja upoštevanja prepovedi. „Države članice zagotovijo tudi, da imajo imetniki pravic možnost vložitev zahteve za sodno odredbo proti posrednikom, katerih storitve uporablja tretja stranka za kršitev pravice intelektualne lastnine, brez poseganja v člen 8(3) Direktive [o avtorski pravici].“

17 Člen 13 Direktive o uveljavljanju pravic, naslovljen „Odškodnine“, določa:

„1. Države članice zagotovijo, da pristojni sodni organi na vlogo oškodovane stranke odredijo kršitelju, ki je vedel ali bi razumno moral vedeti, da sodeluje v dejavnosti, ki je predmet kršitve, da plača imetniku pravice odškodnino, ki ustreza dejanski škodi, ki jo je ta utrpel zaradi kršitve.

Ko sodni organi določajo odškodnino:

(a) upoštevajo vse ustrezne vidike, kot na primer negativne ekonomske posledice, vključno z izgubljenim dobičkom, ki jih je utrpela oškodovana stranka, vse neupravičene dobičke, ki jih je imel kršitelj, in v ustreznih primerih elemente, ki niso ekonomski dejavniki, na primer moralno škodo, povzročeno imetniku pravice s kršitvijo;

ali

(b) kot drugo možnost namesto (a) lahko v ustreznih primerih določijo odškodnino kot pavšalni znesek na podlagi elementov, kot so najmanj znesek licenčnin ali zneskov, ki bi jih bilo treba plačati, če bi kršitelj zaprosil za dovoljenje za uporabo zadevne pravice intelektualne lastnine.

2. Če kršitelj ni vedel ali če ni razumno mogel vedeti, da je sodeloval v dejavnosti, ki je predmet kršitve, lahko države članice določijo, da lahko sodni organi odredijo vračilo dobička ali plačilo odškodnine, ki je lahko vnaprej določena.“

Spora o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

Zadeva C-682/18

- 18 F. Peterson je glasbeni producent in trdi, da je lastnik družbe Nemo Studios.
- 19 Družba YouTube upravlja istoimensko spletno platformo, na katero lahko uporabniki brezplačno naložijo (*upload*) svoje videoposnetke in jih dajo na voljo drugim spletnim uporabnikom. Družba Google je edina družbenica in zakonita zastopnica družbe YouTube. Družbi YouTube Inc. in Google Germany GmbH nista več stranki v sporu.
- 20 Družba Nemo Studio Frank Peterson je 20. maja 1996 z umetnico Sarah Brightman sklenila svetovno izključno pogodbo za izkoriščanje zvočnih in video posnetkov njenih nastopov. Ta pogodba je bila leta 2005 dopolnjena z dodatnim sporazumom. F. Peterson je 1. septembra 2000 v svojem imenu in v imenu družbe Nemo Studios z družbo Capitol Records Inc. sklenil licenčni sporazum o tem, da bo posnetke in nastope Sarah Brightman izključno distribuirala družba Capitol Records.
- 21 Novembra 2008 je izšel album *A Winter Symphony* z glasbenimi deli, ki jih je izvajala umetnica. Sarah Brightman je 4. novembra 2008 začela turnejo „*Symphony Tour*“, na kateri je izvajala dela, posneta na navedenem albumu.
- 22 Dela, vzeta s tega albuma in z zasebnih posnetkov koncertov s te turnee, so bila 6. in 7. novembra 2008 dostopna na spletni platformi YouTube ter povezana s statičnimi in gibljivimi slikami. F. Peterson se je z dopisom z dne 7. novembra 2008, s katerim je v utemeljitev svoje zahteve predložil posnetke zaslona, ki naj bi dokazovali dejstva, ki jih prijavlja, obrnil na družbo Google Germany ter od nje in od družbe Google zahteval, da predložita izjave o opustitvi, sicer bi sledile sankcije. Družba Google Germany se je nato obrnila na družbo YouTube, ki je na podlagi posnetkov zaslona, ki jih je posredoval F. Peterson, ročno izsledila spletne naslove (URL) zadevnih videov in blokirala dostop do njih. Stranke se ne strinjajo glede obsega teh blokiranj dostopa.
- 23 Na spletni platformi YouTube si je bilo 19. novembra 2008 mogoče ponovno ogledati zvočne posnetke nastopov umetnice, povezane s statičnimi in gibljivimi slikami.

- 24 F. Peterson je zato pri Landgericht Hamburg (deželno sodišče v Hamburgu, Nemčija) proti družbama Google in YouTube (v nadaljevanju skupaj: toženi stranki v postopku v glavni stvari) vložil tožbo za opustitev, posredovanje informacij in ugotovitev njune obveznosti plačila odškodnine. V utemeljitev te tožbe se sklicuje na lastne pravice, ki jih ima kot producent albuma *A Winter Symphony*, ter na lastne pravice in pravice, izvedene iz pravic umetnice, v zvezi z izvajanjem skladb s tega albuma, posnetega ob njegovem umetniškem sodelovanju v vlogi producenta in zborovskega pevca. Poleg tega glede posnetkov koncertov s turneje „*Symphony Tour*“ trdi, da je skladatelj in avtor besedil različnih skladb na tem albumu. Kot založnik naj bi imel tudi pravice, izvedene iz pravic avtorjev, v zvezi z različnimi glasbenimi deli.
- 25 Sodišče, ki je odločalo o zadevi, je s sodbo z dne 3. septembra 2010 tožbi ugodilo v delu, v katerem se je nanašala na tri glasbena dela, v preostalem pa jo je zavrnilo.
- 26 F. Peterson in tožene stranke v postopku v glavni stvari so se zoper to odločbo pritožili pri Oberlandesgericht Hamburg (višje deželno sodišče v Hamburgu, Nemčija). F. Peterson je predlagal, naj se toženim strankam iz postopka v glavni stvari prepove dajanje na voljo javnosti – in sicer v sinhroniziranih različicah ali različicah, ki so kako drugače povezane z vsebinami tretjih oseb ali z oglaševanjem – dvanajstih zvočnih posnetkov oziroma izvedb z albuma *A Winter Symphony* umetnice Sarah Brightman, ki jih je produciral, in dvanajstih glasbenih del, ki jih je uglasbil in ki so bila pridobljena s koncertov turneje „*Symphony Tour*“ ali, podredno, da tretjim osebam omogočajo tako dajanje zadevnih del na voljo javnosti. F. Peterson je predlagal tudi, naj se mu posredujejo informacije o nezakonitih dejavnostih in o prometu ali dobičku, ustvarjenem s temi dejavnostmi. Predlagal je tudi, naj se družbi YouTube naloži plačilo odškodnine, družbi Google pa vračilo neupravičene obogatitve. Podredno je predlagal tudi, naj se mu predložijo informacije o uporabnikih spletne platforme YouTube, ki so zadevne skladbe naložili ob uporabi psevdonimov.
- 27 Oberlandesgericht Hamburg (višje deželno sodišče v Hamburgu) je s sodbo z dne 1. julija 2015 delno spremenilo sodbo, izdano na prvi stopnji, in toženim strankam iz postopka v glavni stvari naložilo, naj tretjim osebam v zvezi s sedmimi glasbenimi deli ne omogočijo, da v sinhroniziranih različicah ali različicah, ki so kako drugače povezane z vsebinami tretjih oseb ali z oglaševanjem, dajejo zvočne posnetke oziroma izvedbe umetnice, vzete z albuma *A Winter Symphony*, na voljo javnosti. Poleg tega je toženim strankam v postopku v glavni stvari naložilo, naj navedejo imena in poštna naslove uporabnikov platforme, ki so skladbe na to platformo naložili z uporabo psevdonima, ali ob neobstoju poštnega naslova elektronski naslov teh uporabnikov. Pritožbeno sodišče je tožbo v preostalem delno zavrglo kot nedopustno in delno zavrnilo kot neutemeljeno.
- 28 V zvezi s sedmimi glasbenimi deli, vzeti z albuma *A Winter Symphony*, je pritožbeno sodišče ugotovilo, da so bile pravice F. Petersona kršene, ker so bila ta dela brez dovoljenja dana na platformo za deljenje videov družbe YouTube in povezana z animiranimi posnetki, kot so filmi, vzeti iz oglasnega videa umetnice. Ugotovilo je, da družba YouTube ni odgovorna za te kršitve kot storilka ali udeleženka v ožjem smislu, ker naj ne bi imela nobene aktivne vloge pri oblikovanju ali namestitvi spornih vsebin na platformo in naj si tudi ne bi prisvojila teh vsebin, ki prihajajo od tretjih oseb. Poleg tega naj ne bi izkazala namena, ki je potreben za to, da bi bila odgovorna kot udeleženka v ožjem smislu, ker naj za konkretne kršitve ne bi vedela. Družba YouTube naj bi bila kljub temu odgovorna kot „motiteljica“ (*Störerin*), ker naj bi kršila svoje obveznosti ravnanja. Tako naj v zvezi z navedenimi deli, čeprav naj bi bila obveščena o nezakonitih dejavnostih, ki se nanje nanašajo, ne bi takoj izbrisala spornih vsebin ali blokirala dostopa do teh vsebin.
- 29 V zvezi s posnetki koncertov s turneje „*Symphony Tour*“, pa naj družba YouTube ne bi kršila nobene obveznosti ravnanja. Videe, ki vsebujejo zadevna glasbena dela, naj bi sicer tretje osebe na platformo za deljenje videov dale nezakonito. Vendar naj družba YouTube ne bi bila zadostno obveščena o teh kršitvah ali naj bi pravočasno uvedla blokade dostopa do zadevnih vsebin, ki so bile potrebne, oziroma naj ji celo ne bi bilo mogoče očitati, da je kršila obveznost takojšnje uvedbe blokade teh vsebin.

30 Pritožbeno sodišče je zlasti ugotovilo ta dejstva:

- skoraj 35 ur videov na minuto in več sto tisoč videov se vsak dan naloži na spletno platformo YouTube. Naložitev videov na strežnike družbe Google se opravi po samodejnem postopku, brez predhodnega ogleda ali nadzora toženih strank iz postopka v glavni stvari.
- Za naložitev videov na spletno platformo YouTube je treba ustvariti račun, in sicer z uporabniškim imenom in geslom, ter se strinjati s splošnimi pogoji uporabe te platforme. Uporabnik, ki po tako opravljeni registraciji naloži video, se lahko odloči, da ga pusti v načinu „zaseben“ ali ga objavi na platformi. V drugem primeru si lahko zadevni video na navedeni platformi ogleda vsak spletni uporabnik s pretočnim predvajanjem (streaming).
- V skladu s splošnimi pogoji uporabe družbe YouTube vsak uporabnik v zvezi z videi, ki jih naloži, in do njihove odstranitve s platforme tej družbi podeli svetovno, neizključno in brezplačno licenco za uporabo, reprodukcijo, distribucijo, ustvarjanje izpeljanih del, razstavljanje in izvajanje v zvezi z dajanjem platforme in dejavnosti družbe YouTube na voljo, vključno z oglaševanjem.
- S sprejetjem teh splošnih pogojev uporabnik potrdi, da ima vse potrebne pravice, soglasja, dovoljenja in licence v zvezi z videi, ki jih naloži. Družba YouTube sicer v „Smernicah za skupnost“ uporabnike poziva k spoštovanju avtorske pravice. Poleg tega so ti ob vsaki naložitvi jasno obveščeni, da na platformi ne sme biti objavljen noben video, s katerim se kršijo te pravice.
- Družba YouTube je vzpostavila različne tehnične mehanizme, da bi na svoji platformi zagotovila prenehanje kršitev in jih preprečila. Vsakdo jo lahko obvesti o obstoju nezakonitega videa, in sicer pisno, po telefaksu, elektronski pošti ali z uporabo spletnega obrazca. Uveden je bil gumb za obvestitev, s katerim je mogoče prijaviti vsebine, ki so nedostojne ali nezakonite. Imetniki pravic lahko prav tako z uporabo posebnega postopka označevanja dajo s platforme odstraniti do deset konkretno označenih videov na prijavo, tako da navedejo ustrezne spletne naslove (URL).
- Poleg tega je družba YouTube vzpostavila program za preverjanje vsebine (*Content Verification Program*), ki imetniku pravic olajšuje določitev videov s tem, da mu omogoča, da na seznamu videov označi tiste, za katere meni, da kršijo njegove pravice. Ta program je dan na voljo samo podjetjem, ki so se za to posebej registrirala, in ne zgolj posameznikom. Če je video blokiran, ker je imetnik pravic nanj opozoril, je uporabnik, ki ga je naložil, opozorjen, da bo v primeru ponovitve kršitve njegov račun blokiran.
- Poleg tega je družba YouTube za ugotovitev nezakonitih vsebin razvila programa za prepoznavanje vsebine, imenovana „Content ID“ oziroma „YouTube Audio ID“ in „YouTube Video ID“. Zato morajo imetniki pravic zagotoviti referenčne avdio- ali videodatoteke, ki družbi YouTube omogočijo, da na svoji platformi prepozna druge videe, ki imajo v celoti ali delno isto vsebino. Če je tak videoposnetek prepoznan, družba YouTube o tem obvesti imetnika pravic. Imetnik pravic lahko takrat bodisi zahteva blokado zadevne vsebine bodisi to vsebino dovoli in se udeleži pri prihodkih iz oglaševanja.
- YouTube ponuja funkcijo iskanja in izvaja oceno geografske upoštevnosti zadetkov iskanja, ki so na domači strani povzeti v obliki „razvrstitve“ v rubrikah „trenutno gledani videoposnetki“, „promovirani videoposnetki“ in „priljubljeni videoposnetki“. Drugi pregledi ponudbe so na voljo pod naslovi „Videoposnetki“ in „Kanali“ s podrubrikami „Razvedrilo“, „Glasba“ ali „Film in animacija“. Če registrirani uporabnik uporabi platformo, se mu prikaže pregled „priporočenih videoposnetkov“, katerih vsebina se spreminja glede na videe, ki jih je že pogledal.

- Na robu domače strani so oglasne pasice tretjih ponudnikov, ki so specifične za zadevno regijo. Druga možnost oglaševanja na platformi YouTube so videosporočila, za katerih vključitev je potrebna sklenitev ločene pogodbe med uporabnikom, ki naloži video, in družbo YouTube. Videi, ki so predmet tega spora, pa očitno niso povezani z oglaševanjem.
- 31 Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija) je dopustilo revizijo zoper sodbo, izdano v pritožbenem postopku, ob omejitvi na predloge, ki jih je pritožbeno sodišče razglasilo za dopustne. F. Peterson v okviru svoje revizije vztraja pri svojih tožbenih razlogih v delu, v katerem jih je pritožbeno sodišče zavrnilo kot neutemeljene. Tožene stranke iz postopka v glavni stvari v svoji reviziji predlagajo, naj se tožba v celoti zavrne.
- 32 Predložitveno sodišče navaja, da je utemeljenost revizije F. Petersona na prvem mestu odvisna od tega, ali ravnanje družbe YouTube v sporu o glavni stvari pomeni priobčitev javnosti v smislu člena 3(1) Direktive o avtorski pravici. Ugotavlja, da bi to lahko veljalo le za sedem glasbenih del, vzetih z albuma *A Winter Symphony*, ki jih družba YouTube ni nemudoma umaknila ali blokirala, čeprav je bila obveščena o dejstvu, ki ga je ugotovilo pritožbeno sodišče, da so bila ta dela nezakonito dana na voljo javnosti prek njene platforme.
- 33 Družba YouTube naj namreč z upravljanjem svoje platforme ne bi imela vloge bistvenega pomena v smislu sodne prakse Sodišča, ki se zahteva za to, da se njeno ravnanje lahko opredeli kot dejanje priobčitve, če po seznanitvi s tem, da so javnosti dane na voljo vsebine, s katerimi se krši avtorska pravica, te izbriše ali takoj blokira dostop do njih. Da bi bilo mogoče šteti, da ima družba YouTube tako vlogo, naj bi se morala ta družba popolnoma zavedati posledic svojega ravnanja in zlasti neobstoja dovoljenja imetnika pravic. Ker pa se naložitev videov izvede samodejno, naj družba YouTube ne bi vedela, da so bile javnosti dane na voljo vsebine, s katerimi se krši avtorska pravica, dokler je imetnik pravic o tem ne obvesti. Predložitveno sodišče poudarja, da družba YouTube uporabnike v splošnih pogojih uporabe in nato pozneje med postopkom naložitve obvešča, da jim je prepovedano, da bi prek njene platforme kršili avtorsko pravico, in imetnikom pravic zagotavlja orodja, s katerimi ti lahko ukrepajo proti takim kršitvam.
- 34 Predložitveno sodišče navaja, da je treba, če ravnanja družbe YouTube iz postopka v glavni stvari ni mogoče opredeliti kot priobčitev javnosti v smislu člena 3(1) Direktive o avtorski pravici, na drugem mestu ugotoviti, ali dejavnost upravljavca platforme za deljenje videov, kakršna je dejavnost družbe YouTube, spada na področje uporabe člena 14(1) Direktive o elektronskem poslovanju, tako da je lahko ta upravljavec upravičen do oprostitve odgovornosti v zvezi s podatki, ki so shranjeni na njegovi platformi. To sodišče navaja, da družba YouTube, kot je razvidno iz elementov, ki jih je ugotovilo pritožbeno sodišče, videov, s katerimi so bile kršene avtorske pravice F. Petersona, ni povezala z oglasi. Vendar naj bi se postavljalo vprašanje, ali je družba YouTube kljub temu imela aktivno vlogo, ki preprečuje uporabo te določbe, ob upoštevanju preostalih okoliščin obravnavanega primera, kot so povzete v točki 30 te sodbe.
- 35 Če je treba vlogo družbe YouTube opredeliti kot nevtrarno in zato njena dejavnost spada na področje uporabe člena 14(1) Direktive o elektronskem poslovanju, bi se na tretjem mestu postavljalo vprašanje, ali se morata „dejansko [védenje] za nezakonito dejavnost ali podatek“ in „[poznovanje] dejstva ali okoliščine, iz katerih je očitno, da gre za nezakonito dejavnost ali podatek“ v smislu te določbe, nanašati na konkretne nezakonite dejavnosti ali podatke. Po mnenju predložitvenega sodišča je treba na to vprašanje odgovoriti pritrdilno. Iz besedila in sistematike navedene določbe naj bi namreč izhajalo, da ne zadostuje, da je ponudnik na splošno vedel, da se njegove storitve uporabljajo za opravljanje katerih koli protipravnih dejavnosti. O kršitvi naj bi bilo treba torej ponudnika obvestiti konkretno in natančno, da jo lahko ta ugotovi brez poglobljene pravne in vsebinske preučitve.
- 36 Predložitveno sodišče navaja, da bi se, če ravnanje družbe YouTube iz postopka v glavni stvari spada na področje uporabe člena 14(1) Direktive o elektronskem poslovanju, na četrtem mestu postavljalo tudi vprašanje, ali je združljivo s členom 8(3) Direktive o avtorski pravici, da lahko imetnik pravic zahteva

izdajo sodne odredbe proti upravljavcu platforme za deljenje videov, katerega storitve je tretja oseba uporabila za kršitev avtorske ali sorodne pravice, le če upravljavec po obvestitvi o jasni kršitvi take pravice ni nemudoma ukrepal tako, da bi izbrisal zadevno vsebino ali blokiral dostop do nje in zagotovil, da se take kršitve ne ponovijo. Po mnenju tega sodišča je treba na to vprašanje odgovoriti pritrdilno, saj naj bi iz člena 14(1) in člena 15(1) Direktive o elektronskem poslovanju izhajalo, da je mogoče sodno odredbo proti takemu upravljavcu v nacionalnem pravu držav članic določiti le, če ta dejansko ve za nezakonito dejavnost ali podatek.

- 37 Če ravnanje družbe YouTube ne spada na področje uporabe člena 14(1) Direktive o elektronskem poslovanju, naj bi se na petem mestu postavljalo vprašanje, ali je treba družbo YouTube, tudi če ni priobčitev javnosti v smislu člena 3(1) Direktive o avtorski pravici, šteti za „kršitelja“, proti kateremu se lahko drugače kot proti „posredniku“, v skladu s členoma 11 in 13 Direktive o uveljavljanju pravic vložijo ne le tožba za opustitev, temveč tudi za plačilo odškodnine in vračilo dobička.
- 38 Prav tako naj bi se v primeru iz prejšnje točke in če bi Sodišče v zvezi s tem sledilo mnenju predložitvenega sodišča, da bi bilo treba družbo YouTube šteti za kršiteljico, na šestem in zadnjem mestu postavljalo vprašanje, ali je lahko za obveznost takega kršitelja, da plača odškodnino na podlagi člena 13(1) Direktive o uveljavljanju pravic, določen pogoj, da je ta ravnal namerno tako pri lastni nezakoniti dejavnosti kot tudi pri konkretni nezakoniti dejavnosti tretje osebe.
- 39 V teh okoliščinah je Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali izvede upravljavec spletne video platforme, na kateri dajejo uporabniki videe z avtorskopravno varovanimi vsebinami javnosti na voljo brez dovoljenja imetnikov pravic, dejanje priobčitve v smislu člena 3(1) Direktive [o avtorski pravici], če

- s platformo ustvarja prihodke iz oglaševanja,
- se postopek naložitve izvaja samodejno in brez predhodnega vpogleda ali nadzora upravljavca,
- pridobi upravljavec v skladu s pogoji uporabe za čas objave videa na videih svetovno, neizključno in brezplačno licenco,
- upravljavec v pogojih uporabe in v okviru postopka naložitve opozarja, da je prepovedana objava vsebin, s katerimi se kršijo avtorske pravice,
- upravljavec daje na voljo pripomočke, s katerimi si lahko imetniki pravic prizadevajo doseči blokiranje videov, s katerimi se kršijo avtorske pravice,
- upravljavec na platformi zadetke iskanj obdela v obliki lestvic in vsebinskih rubrik ter registriranim uporabnikom prikaže preglednico s priporočenimi videi, ki se ravna po videih, ki so si jih ti že ogledali,

če upravljavec ni specifično seznanjen z razpoložljivostjo vsebin, ki pomenijo kršitev avtorskih pravic, ali če, ko za to izve, te vsebine nemudoma odstrani ali nemudoma onemogoči dostop do njih?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen:

ali spada dejavnost upravljavca spletne video platforme v okoliščinah, opisanih v okviru prvega vprašanja, na področje uporabe člena 14(1) Direktive [o elektronskem poslovanju]?

3. Če je odgovor na drugo vprašanje pritrdilen:

ali se mora dejansko védenje za nezakonito dejavnost ali podatek in poznavanje dejstev ali okoliščin, iz katerih je očitno, da gre za nezakonito dejavnost ali podatek v skladu s členom 14(1) Direktive [o elektronskem poslovanju], nanašati na konkretno nezakonito dejavnost ali podatek?

4. Dalje, če je odgovor na drugo vprašanje pritrdilen:

ali je združljivo s členom 8(3) Direktive [o avtorski pravici], če lahko imetnik pravic sodno odredbo zoper ponudnika storitve, pri čemer je njegova storitev shranjevanje podatkov, ki jih zagotovi uporabnik, in je uporabnik to storitev uporabil za kršitev avtorske ali sorodne pravice, zahteva šele, če se po opozorilu na jasno kršitev takšna kršitev ponovi?

5. Če sta odgovora na prvo in drugo vprašanje nikalna:

ali se upravljavec spletnega video portala v okoliščinah, opisanih v okviru prvega vprašanja, šteje za kršitelja v smislu člena 11, prvi stavek, in člena 13 Direktive [o uveljavljanju pravic]?

6. Če je odgovor na peto vprašanje pritrdilen:

ali je lahko obveznost takega kršitelja za plačilo odškodnine na podlagi člena 13(1) Direktive [o uveljavljanju pravic] odvisna od tega, da je kršitelj tako glede lastnega sodelovanja v dejavnosti, ki je predmet kršitve, kot tudi v zvezi s sodelovanjem tretjih oseb v dejavnosti, ki je predmet kršitve, ravnal naklepno in je vedel ali bi razumno moral vedeti, da uporabniki uporabljajo platformo za konkretne kršitve?“

Zadeva C-683/18

- 40 Družba Elsevier je mednarodna specializirana založba, imetnica izključnih pravic do uporabe del iz postopka v glavni stvari.
- 41 Družba Cyando je upravljavka platforme za gostovanje in deljenje datotek „Uploaded“, do katere je mogoče dostopati prek spletnih mest uploaded.net, uploaded.to in ul.to. S to platformo je vsem spletnim uporabnikom brezplačno ponujen prostor za shranjevanje, in sicer za naložitev (*upload*) datotek poljubne vsebine. Da se lahko datoteke prenesejo na navedeno platformo, se mora ustvariti račun z uporabniškim imenom in geslom, pri čemer je treba navesti zlasti elektronski naslov. Datoteka, ki jo naloži uporabnik, se da na splet samodejno, ne da bi družba Cyando opravila predhodni vpogled ali nadzor. Družba Cyando za vsako naloženo datoteko samodejno ustvari elektronsko povezavo za prenos (*download-link*), ki omogoča neposreden dostop do zadevne datoteke, in ga samodejno sporoči uporabniku, ki jo je naložil.
- 42 Družba Cyando za datoteke, ki so shranjene na njeni platformi, ne zagotavlja niti kazala niti funkcije iskanja. Uporabniki pa lahko na spletu delijo povezave za prenos, ki jim jih je sporočila družba Cyando, med drugim v blogih, na forumih ali v „zbiirkah povezav“. Te zbirke, ki jih ponujajo tretje osebe, indeksirajo te povezave, zagotavljajo informacije o vsebini datotek, na katere navedene povezave napotujejo, in tako spletnim uporabnikom omogočajo, da poiščejo datoteke, ki jih želijo prenesti. Tako lahko drugi spletni uporabniki dostopajo do datotek, ki so shranjene na platformi družbe Cyando.
- 43 Prenos (*download*) datotek s platforme družbe Cyando je brezplačen. Količina in hitrost prenosa pa sta omejena za neregistrirane uporabnike in za uporabnike, ki imajo brezplačno naročnino. Uporabniki, ki imajo plačljivo naročnino, imajo pravico do dnevnega prenosa 30 GB, ki ga je mogoče kumulirati do največ 500 GB brez omejitve hitrosti prenosa. Lahko opravijo neomejeno število hkratnih prenosov in

nimajo nobenega čakalnega obdobja med različnimi prenosi. Cena take naročnine znaša od 4,99 EUR za dva dni do 99,99 EUR za dve leti. Družba Cyando uporabnikom, ki so datoteke naložili, nakaže plačilo glede na število prenosov teh datotek. Tako se nakaže do 40 eurov za 1000 prenosov.

- 44 V skladu s splošnimi pogoji poslovanja družbe Cyando je uporabnikom njene platforme prepovedano na njej kršiti avtorske pravice.
- 45 Predložitveno sodišče navaja, da se ta platforma uporablja tako za zakonite uporabe kot tudi za uporabe, s katerimi se krši avtorska pravica. Družba Cyando je bila obveščena, da je bilo na njeno platformo naloženih preko 9500 del, do katerih so bile na spletu ob kršitvi avtorske pravice deljene povezave za prenos na približno 800 različnih spletnih mestih (zbirke povezav, blogi, forumi).
- 46 Natančneje, družba Elsevier je na podlagi raziskav, izvedenih med 11. in 19. decembrom 2013, z dopisoma z dne 10. januarja 2014 in z dne 17. januarja 2014 družbo Cyando obvestila, da je mogoče do treh del, za katera ima izključne pravice do uporabe, in sicer do *Gray's Anatomy for Students*, *Atlas of Human Anatomy* in *Campbell-Walsh Urology*, v obliki datotek dostopati na platformi Uploaded, in sicer prek zbirk povezav rehabgate.com, avaxhome.ws in bookarchive.ws.
- 47 Družba Elsevier je proti družbi Cyando vložila tožbo pri Landgericht München I (deželno sodišče v Münchnu I, Nemčija). Družba Elsevier je med drugim predlagala, naj se družbi Cyando naloži opustitev ravnanja, primarno kot storilki kršitev avtorske pravice, ki so bile storjene v zvezi z deli iz postopka v glavni stvari, podredno kot udeleženci v ožjem smislu pri teh kršitvah in še bolj podredno kot „motiteljici“ (*Störerin*). Družba Elsevier je predlagala tudi, naj se družbi Cyando naloži, da ji predloži nekatere informacije in da ji plača odškodnino za te kršitve.
- 48 Landgericht München I (deželno sodišče v Münchnu I) je s sodbo z dne 18. marca 2016 družbi Cyando naložilo opustitev ravnanja kot udeleženci v ožjem smislu pri kršitvah avtorske pravice v zvezi s tremi deli iz postopka v glavni stvari, to je v zvezi s tistimi, ki so navedeni v dopisih z dne 10. januarja 2014 in z dne 17. januarja 2014.
- 49 Družbi Elsevier in Cyando sta se zoper to odločbo pritožili pri Oberlandesgericht München (višje deželno sodišče v Münchnu, Nemčija).
- 50 Pritožbeno sodišče je s sodbo z dne 2. marca 2017 spremenilo sodbo, izrečeno na prvi stopnji. To sodišče je družbi Cyando naložilo opustitev ravnanja kot „motilki“ v zvezi s kršitvami avtorske pravice na treh delih, navedenih v dopisih z dne 10. januarja 2014 in z dne 17. januarja 2014, v preostalem pa tožbo zavrnilo.
- 51 Pritožbeno sodišče je med drugim ugotovilo, da družba Elsevier ne more tožiti družbe Cyando kot storilko zadevnih kršitev avtorskih pravic. Prispevek družbe Cyando naj bi bil namreč omejen na zagotavljanje tehničnih sredstev, ki omogočajo dajanje zadevnih del na voljo javnosti. Ker naj Družba Cyando ne bi vedela za obstoj takih kršitev, ki so jih storili uporabniki njene platforme, naj je tudi ne bi bilo mogoče šteti za udeleženko v ožjem smislu pri teh kršitvah. Družba Cyando pa naj bi morala kot „motilka“ zagotoviti opustitev kršitev avtorske pravice na treh delih, navedenih v dopisih z dne 10. januarja 2014 in z dne 17. januarja 2014. V zvezi z drugimi deli, naslovljenim „Robbins Basic Pathology“, ki je prav tako predmet postopka v glavni stvari, pa naj družba Cyando ne bi kršila svojih obveznosti nadzora, ker naj bi prišlo do nove objave tega dela šele dve leti in pol po ugotovitvi prve kršitve, s katero je nastala njena obveznost nadzora. Poleg tega naj družbi Cyando kot „motilki“ ne bi bilo treba plačati odškodnine.
- 52 Pritožbeno sodišče je v okviru preučitve med drugim ugotovilo, da je družba Cyando z oblikovanjem svojega plačilnega sistema, zagotavljanjem povezav za prenos, ki omogočajo neposreden dostop do naloženih datotek, in možnostjo anonimne uporabe njene platforme znatno spodbujala uporabo te platforme za nezakonite namene. Uporabniki, zainteresirani za prenos datotek, naj bi bili bolj

pripravljene skleniti plačljivo naročnino, ki jim daje pravico do prednostnega računa, če lahko prek te platforme prenesejo zanimiva dela, varovana z avtorsko pravico. Družba Cyando naj bi svoje uporabnike k nalaganju datotek, za katere se lahko domneva, da bodo pogosto prenesene, spodbujala s tem, da jih je plačala za pogoste prenose datotek, ki so jih naložili, in s tem, da jih je udeležila pri prihodkih, ustvarjenih s pridobivanjem novih uporabnikov. Ker je to plačilo odvisno od števila prenosov datoteke in s tem od njene zanimivosti za javnost, naj bi bili uporabniki spodbujeni k temu, da nalagajo vsebine, varovane z avtorsko pravico, ki bi bile sicer dostopne le za plačilo. Poleg tega naj bi to, da povezave za prenos omogočajo neposreden dostop do naloženih datotek, uporabnikom, ki so opravili naložitev, omogočala, da te datoteke, med drugim z zbirkami povezav, enostavno delijo z uporabniki, zainteresiranimi za prenos. Nazadnje, anonimnost pri uporabi platforme naj bi za uporabnike zmanjšala tveganje, da bi bili zoper njih sproženi sodni postopki zaradi kršitve avtorske pravice.

- 53 Čeprav je družba Elsevier v pritožbenem postopku trdila, da vsebine, s katerimi se krši avtorska pravica, predstavljajo med 90 in 96 % datotek, do katerih je mogoče priti na platformi družbe Cyando, kar ta družba prereka, pa pritožbeno sodišče ni ugotovilo deleža zakonite uporabe te platforme in deleža njene uporabe za nezakonite namene.
- 54 Družba Elsevier z revizijo, ki jo je Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče) dopustilo in katere zavrnitev predlaga družba Cyando, vztraja pri svojih predlogih.
- 55 Predložitveno sodišče navaja, da je utemeljenost revizije na prvem mestu odvisna od tega, ali ravnanje upravljavca platforme za gostovanje in deljenje datotek, kot je platforma družbe Cyando, pomeni priobčitev javnosti v smislu člena 3(1) Direktive o avtorski pravici. Meni, da bi bilo mogoče šteti, da ima družba Cyando vlogo bistvenega pomena v smislu sodne prakse Sodišča, ki se zahteva za to, da se njeno ravnanje lahko opredeli kot dejanje priobčitve. Predložitveno sodišče v zvezi s tem ugotavlja, da družba Cyando sicer ne ve za nezakonito dajanje varovanih vsebin na voljo, dokler je imetnik pravic o tem ne obvesti, saj te vsebine naložijo tretje osebe. Poleg tega naj bi družba Cyando svoje uporabnike v pogojih uporabe njene platforme obvestila, da jim je prepovedano, da bi prek nje kršili avtorsko pravico. Vendar naj bi družba Cyando vedela, da je znatna količina varovanih vsebin priobčena javnosti prek njene platforme. Prav tako naj bi družba Cyando s svojim plačilnim sistemom, zagotavljanjem povezav za prenos, ki omogočajo neposreden dostop do naloženih datotek, in možnostjo anonimne uporabe njene platforme občutno povečala tveganje, da se njena platforma uporablja za nezakonite namene.
- 56 Če bi Sodišče presodilo, da ravnanje upravljavca platforme za gostovanje in deljenje datotek, kot je platforma družbe Cyando, ne pomeni priobčitve javnosti v smislu člena 3(1) Direktive o avtorski pravici, predložitveno sodišče v bistvu postavlja enaka vprašanja kot so vprašanja od drugega do šestega, postavljena v zadevi C-682/18.
- 57 V teh okoliščinah je Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:
- „1. (a) Ali izvede upravljavec [platforme za gostovanje in deljenje datotek], na kateri dajejo uporabniki datoteke z avtorskoppravno varovanimi vsebinami javnosti na voljo brez dovoljenja imetnikov pravic, dejanje priobčitve v smislu člena 3(1) Direktive [o avtorski pravici], če
- se postopek naložitve izvaja samodejno in brez predhodnega vpogleda ali nadzora upravljavca,
  - izvajalec v pogojih uporabe opozarja, da je prepovedana objava vsebin, s katerimi se kršijo avtorske pravice,
  - z izvajanjem storitve ustvarja prihodke,

- se [platforma] uporablja za namene zakonite uporabe, vendar izvajalec ve, da je razpoložljivih tudi veliko vsebin, s katerimi se kršijo avtorske pravice (več kot 9500 del),
- izvajalec ne zagotavlja kazala in funkcije iskanja, vendar tretje osebe neomejene povezave za prenos, ki jih zagotavlja, vključujejo v zbirke povezav na spletu, ki vsebujejo informacije o vsebini datotek in omogočajo iskanje po določenih vsebinah,
- zaradi sistema plačila nadomestila za prenose, ki je odvisno od povpraševanja, ustvarja spodbudo za nalaganje avtorskopravno varovanih vsebin, do katerih bi lahko uporabniki sicer dostopali samo odplačno,

in

- se z omogočanjem anonimnega nalaganja datotek povečuje verjetnost, da uporabniki za kršitve avtorskega prava ne bodo odgovarjali?
- (b) Ali se ta presoja spremeni, če se preko [platforme za gostovanje in deljenje datotek] v obsegu od 90 do 96 % celotne uporabe dajejo na voljo ponudbe, s katerimi se kršijo avtorske pravice?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen:

ali spada dejavnost [platforme za gostovanje in deljenje datotek] v okoliščinah, opisanih v okviru prvega vprašanja, na področje uporabe člena 14(1) Direktive [o elektronskem poslovanju]?

3. Če je odgovor na drugo vprašanje pritrdilen:

ali se mora dejansko védenje za nezakonito dejavnost ali podatek in poznavanje dejstev ali okoliščin, iz katerih je očitno, da gre za nezakonito dejavnost ali podatek v skladu s členom 14(1) Direktive [o elektronskem poslovanju], nanašati na konkretno nezakonito dejavnost ali podatek?

4. Dalje, če je odgovor na drugo vprašanje pritrdilen:

ali je združljivo s členom 8(3) Direktive [o avtorski pravici], če lahko imetnik pravic sodno odredbo zoper ponudnika storitve, pri čemer je njegova storitev shranjevanje podatkov, ki jih zagotovi uporabnik, in je uporabnik to storitev uporabil za kršitev avtorske ali sorodne pravice, zahteva šele, če se po opozorilu na jasno kršitev takšna kršitev ponovi?

5. Če sta odgovora na prvo in drugo vprašanje nikalna:

ali se upravljavec [platforme za gostovanje in deljenje datotek] v okoliščinah, opisanih v okviru prvega vprašanja, šteje za kršitelja v smislu člena 11, prvi stavek, in člena 13 Direktive [o uveljavljanju pravic]?

6. Če je odgovor na peto vprašanje pritrdilen:

ali je lahko obveznost takega kršitelja za plačilo odškodnine na podlagi člena 13(1) Direktive 2004/48/ES odvisna od tega, da je kršitelj tako glede lastnega sodelovanja v delavnosti, ki je predmet kršitve, kot tudi v zvezi s sodelovanjem tretjih oseb v dejavnosti, ki je predmet kršitve, ravnal naklepno in je vedel ali bi razumno moral vedeti, da uporabniki uporabljajo platformo za konkretne kršitve?“

⁵⁸ S sklepom predsednika Sodišča z dne 18. decembra 2018 sta bili zadevi C-682/18 in C-683/18 združeni za pisni in ustni del postopka ter za izdajo sodbe.

Vprašanja za predhodno odločanje

59 Najprej je treba pojasniti, da se vprašanja, postavljena v teh zadevah, nanašajo na Direktivo o avtorski pravici, Direktivo o elektronskem poslovanju in Direktivo o uveljavljanju pravic, ki so se uporabljale v času dejanskega stanja iz postopka v glavni stvari. Razlage, ki jih podaja Sodišče v odgovor na ta vprašanja, se ne nanašajo na ureditev, ki je začela veljati po tem obdobju in ki je bila uvedena s členom 17 Direktive (EU) 2019/790 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o avtorski in sorodnih pravicah na enotnem digitalnem trgu in spremembi direktiv 96/9/ES in 2001/29/ES (UL 2019, L 130, str. 92).

Prvo vprašanje, postavljeno v zadevah C-682/18 in C-683/18

60 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem, postavljenim v obeh zadevah, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 3(1) Direktive o avtorski pravici razlagati tako, da upravljavec platforme za deljenje videov oziroma platforme za gostovanje in deljenje datotek, na kateri lahko uporabniki nezakonito dajo varovane vsebine na voljo javnosti, v okoliščinah, kakršne so te v zadevah v glavni stvari, izvaja „priobčitev“ teh vsebin „javnosti“ v smislu te določbe.

61 V skladu s členom 3(1) Direktive o avtorski pravici države članice določijo za avtorje izključno pravico, da dovolijo ali prepovejo vsakršno obliko priobčenja njihovih del javnosti, po žici ali na brezžični način, vključno z dajanjem svojih del na voljo javnosti tako, da imajo člani javnosti do njih dostop s kraja in v času, ki si ju izberejo sami.

62 V skladu s to določbo imajo avtorji tako preventivno pravico, ki jim omogoča, da posežejo med morebitne uporabnike svojih del in priobčitev javnosti, ki bi jo lahko ti uporabniki nameravali izvesti, da to priobčitev preprečijo (sodba z dne 9. marca 2021, VG Bild-Kunst, C-392/19, EU:C:2021:181, točka 21 in navedena sodna praksa).

63 Kot je Sodišče že presodilo, je treba pojem „priobčitev javnosti“ v smislu člena 3(1) Direktive o avtorski pravici, kot je poudarjeno v uvodni izjavi 23 te direktive, razumeti široko, tako da zajema vsakršno priobčitev javnosti, ki ni prisotna na kraju izvora priobčitve, in tako vsako tovrstno oddajanje ali retransmisijo dela v javnost po žici ali na brezžični način, vključno z radiodifuznim oddajanjem. Iz uvodnih izjav 4, 9 in 10 navedene direktive namreč izhaja, da je njen glavni cilj vzpostavitev visoke stopnje varstva avtorjev, da se jim omogoči ustrezno plačilo za uporabo njihovih del, posebno pri priobčitvi javnosti (sodba z dne 9. marca 2021, VG Bild-Kunst, C-392/19, EU:C:2021:181, točki 26 in 27).

64 Hkrati iz uvodnih izjav 3 in 31 Direktive o avtorski pravici izhaja, da naj bi harmonizacija, izvedena s to direktivo, zagotavljala pravično ravnotežje – med drugim v elektronskem okolju – med interesi imetnikov avtorskih in sorodnih pravic za varstvo njihove pravice intelektualne lastnine, zagotovljene s členom 17(2) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina), na eni strani ter varstvom interesov in temeljnih pravic uporabnikov varovanih predmetov, zlasti njihove svobode izražanja in obveščanja, zagotovljene s členom 11 Listine, ter splošnega interesa na drugi strani (sodbi z dne 8. septembra 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, točka 31, in z dne 29. julija 2019, Pelham in drugi, C-476/17, EU:C:2019:624, točka 32 in navedena sodna praksa).

65 Iz tega izhaja, da je treba za razlago in uporabo Direktive o avtorski pravici, zlasti njenega člena 3(1), to pravično ravnotežje poiskati tudi ob upoštevanju posebnega pomena interneta za svobodo izražanja in obveščanja, zagotovljeno s členom 11 Listine (glej v tem smislu sodbo z dne 8. septembra 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, točka 45).

- 66 Kot je Sodišče večkrat presodilo, pojem „priobčitev javnosti“ v smislu tega člena 3(1) združuje dva kumulativna elementa, in sicer dejanje priobčitve dela in priobčitev tega dela neki javnosti, ter zahteva posamično presojo (sodba z dne 9. marca 2021, VG Bild-Kunst, C-392/19, EU:C:2021:181, točki 29 in 33 ter navedena sodna praksa).
- 67 Pri tej presoji je treba upoštevati več dodatnih meril, ki niso samostojna in so odvisna drugo od drugega. Ker so ta merila lahko glede na različne konkretne položaje podana v zelo različnem obsegu, jih je treba uporabiti posamično in v medsebojni interakciji (sodba z dne 9. marca 2021, VG Bild-Kunst, C-392/19, EU:C:2021:181, točka 34 in navedena sodna praksa).
- 68 Med temi merili je Sodišče na eni strani poudarilo bistven pomen vloge upravljavca platforme in namernost njegovega posredovanja. Ta namreč izvaja „dejanje priobčitve“, če ob popolnem zavedanju posledic svojega ravnanja svojim strankam omogoča dostop do varovanega dela, še zlasti, če te stranke brez tega posredovanja razširjanega dela načeloma ne bi mogle uživati (glej v tem smislu sodbo z dne 14. junija 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, točka 26 in navedena sodna praksa).
- 69 Sodišče je na drugi strani pojasnilo, da pojem „javnost“ zajema nedoločeno število morebitnih naslovnikov, poleg tega pa mora biti število oseb dovolj veliko (sodba z dne 28. oktobra 2020, BY (Fotografski dokaz), C-637/19, EU:C:2020:863, točka 26 in navedena sodna praksa).
- 70 Sodišče je tudi opozorilo, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso za „priobčitev javnosti“ potrebno, da se varovano delo priobči z uporabo posebne tehnične metode, ki se razlikuje od tistih, ki so bile uporabljene dotlej, ali če ne gre za tako metodo, da se priobči „novi javnosti“, torej javnosti, ki je imetnik avtorske pravice ni upošteval, ko je dovolil prvotno priobčitev svojega dela javnosti (sodba z dne 19. decembra 2019, Nederlands Uitgeversverbond in Groep Algemene Uitgevers, C-263/18, EU:C:2019:1111, točka 70 in navedena sodna praksa).
- 71 V obravnavanem primeru je treba najprej navesti, da morebitno nezakonitih vsebin na zadevno platformo ne naloži upravljavec, temveč uporabniki, ki delujejo samostojno in na lastno odgovornost.
- 72 Poleg tega uporabniki platforme določajo, ali se vsebine, ki so jih naložili, prek te platforme dajo na voljo drugim spletnim uporabnikom, tako da ti lahko do njih dostopajo s kraja in v času, ki ga izberejo sami.
- 73 V zvezi s platformo za gostovanje in deljenje Uploaded namreč ni sporno, da se povezava za prenos, ki omogoča dostop do naložene vsebine, sporoči izključno uporabniku, ki je izvedel naložitev, in da ta platforma ne ponuja možnosti delitve te povezave in torej naložene vsebine z drugimi spletnimi uporabniki. Uporabnik mora tako za delitev te vsebine bodisi povezavo za prenos sporočiti neposredno osebam, ki jim želi omogočiti dostop do navedene vsebine, bodisi to povezavo objaviti na spletu, zlasti v blogih, na forumih ali v „zbirkah povezav“.
- 74 V zvezi s platformo za deljenje videov YouTube se zdi, da ta platforma, čeprav je njena glavna funkcija javno deljenje videov z vsemi spletnimi uporabniki, svojim uporabnikom omogoča tudi, da vsebine nanjo naložijo „zasebno“ in tako izberejo, ali in s kom želijo deliti te vsebine.
- 75 Zato je treba na eni strani ugotoviti, da uporabniki zadevnih platform iz postopkov v glavni stvari izvajajo „dejanje priobčitve“ v smislu sodne prakse, na katero je bilo opozorjeno v točki 68 te sodbe, če brez dovoljenja imetnikov pravic drugim spletnim uporabnikom prek teh platform omogočajo dostop do varovanih del, ki jih ti drugi spletni uporabniki ne bi mogli uživati brez posredovanja teh uporabnikov. Na drugi strani lahko šele v primeru, v katerem navedeni uporabniki naložene vsebine dajejo na voljo „javnosti“ v smislu sodne prakse, na katero je bilo opozorjeno v točki 69 te sodbe, z deljenjem te vsebine s katerim koli spletnim uporabnikom na platformi YouTube oziroma z objavo

povezav za prenos, ki omogočajo dostop do navedenih vsebin na platformi Uploaded, na spletu, ti uporabniki in posledično upravljavec platforme, preko katere se to dajanje na voljo omogoči, izvedejo „priobčitev javnosti“ v smislu člena 3(1) direktive o avtorski pravici.

- 76 Predložitveno sodišče želi s prvim vprašanjem, postavljenim v obeh zadevah, izvedeti, ali upravljavec platforme za deljenje videov oziroma platforme za gostovanje in deljenje datotek sam izvede „dejanje priobčitve“ poleg tistega, ki ga glede na posamezni primer izvede uporabnik te platforme.
- 77 V zvezi s tem je treba navesti, da ima upravljavec take platforme vlogo bistvenega pomena pri dajanju na voljo morebitno nezakonitih vsebin, ki ga izvajajo njegovi uporabniki. Prosto deljenje teh vsebin na spletu namreč ob neobstoju zagotavljanja in upravljanja take platforme ne bi bilo mogoče oziroma bi bilo vsaj bolj zapleteno (glej po analogiji sodbo z dne 14. junija 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, točki 36 in 37).
- 78 Vendar, kot izhaja iz sodne prakse, navedene v točkah 67 in 68 te sodbe, bistvenost vloge, ki jo ima upravljavec platforme za deljenje videov oziroma platforme za gostovanje in deljenje datotek, ni edino merilo, ki ga je treba upoštevati v okviru zahtevane posamične presoje, temveč jo je treba, nasprotno, uporabiti v medsebojni interakciji s preostalimi merili, zlasti z merilom namernosti posredovanja takega upravljavca.
- 79 Če bi namreč že zgolj okoliščina, da je uporaba platforme nujna za to, da bi javnost lahko dejansko uživala delo, ali celo le, da ta platforma olajša to uživanje, samodejno povzročila, da se posredovanje upravljavca te platforme opredeli kot „dejanje priobčitve“, bi bilo vsako „nudenje fizičnih zmogljivosti, ki olajšajo ali omogočijo priobčitev“, tako dejanje, kar pa je v uvodni izjavi 27 Direktive o avtorski pravici, ki v bistvu povzema skupno izjavo, ki se nanaša na člen 8 MSOILAP, izrecno izključeno.
- 80 Zato je treba to, ali je treba to posredovanje ob upoštevanju posamičnega okvira opredeliti kot dejanje priobčitve, presoditi tako glede na pomembnost vloge, ki jo ima tako posredovanje upravljavca platforme pri priobčitvi, ki jo izvede uporabnik te platforme, kot tudi glede na namernost tega posredovanja.
- 81 V zvezi s tem iz sodne prakse, navedene v točki 68 te sodbe, izhaja, da lahko do tega, da se to posredovanje opredeli kot „dejanje priobčitve“, zlasti pripelje dejstvo, da se ravna ob popolnem zavedanju posledic svojega ravnanja, da bi se javnosti omogočil dostop do varovanih del.
- 82 Sodišče je v skladu s to sodno prakso razsodilo, da to, da se na spletu daje na voljo in upravlja platforma za deljenje The Pirate Bay, ki uporabnikom te platforme z indeksacijo metapodatkov glede varovanih del in z zagotavljanjem iskalnika omogoča, da ta dela lokalizirajo in jih delijo v okviru omrežja enakovrednih partnerjev (*peer-to-peer*), pomeni priobčitev javnosti. V zvezi s tem je Sodišče med drugim poudarilo, da so upravljavci platforme The Pirate Bay posredovali ob popolnem zavedanju posledic svojega ravnanja, da bi omogočali dostop do varovanih del, da so v blogih in na forumih, ki so na voljo na navedeni platformi, izrecno izražali svoj cilj, da se varovana dela dajo na voljo uporabnikom, in da so ti spodbujeni k temu, da takšna dela kopirajo (glej v tem smislu sodbo z dne 14. junija 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, točke 36, 45 in 48).
- 83 Da bi se ugotovilo, ali upravljavec platforme za deljenje videov oziroma platforme za gostovanje in deljenje datotek pri nezakoniti priobčitvi varovanih vsebin, ki jo izvajajo uporabniki njegove platforme, posreduje ob popolnem zavedanju posledic svojega ravnanja, da bi drugim spletnim uporabnikom omogočil dostop do takih vsebin, je treba upoštevati vse elemente, ki so značilni za zadevni položaj in ki omogočajo, da se neposredno ali posredno izpeljejo sklepi o namernosti ali nenamernosti njegovega posredovanja pri nezakoniti priobčitvi navedenih vsebin.

- 84 V zvezi s tem so upoštevni elementi zlasti to, da tak upravljavec, čeprav ve ali bi moral vedeti, da na splošno uporabniki njegove platforme prek te platforme nezakonito dajejo varovane vsebine na voljo javnosti, ne izvajajo ustreznih tehničnih ukrepov, ki se lahko od običajno skrbnega upravljavca v njegovem položaju pričakujejo za verodostojno in učinkovito zoperstavljanje kršitvam avtorske pravice na tej platformi, ter to, da ta upravljavec sodeluje pri izbiri varovanih vsebin, ki se nezakonito priobčijo javnosti, da na svoji platformi zagotavlja orodja, namenjena posebej nezakonitemu deljenju takih vsebin ali da vedé spodbuja taka deljenja, kar je lahko razvidno iz okoliščine, da je navedeni upravljavec sprejel poslovni model, ki uporabnike njegove platforme spodbuja k temu, da varovana dela na tej platformi nezakonito priobčijo javnosti.
- 85 Zgolj okoliščina, da upravljavec na splošno ve za nezakonito razpoložljivost varovanih vsebin na svoji platformi, pa ne zadostuje, da bi se štelo, da posreduje z namenom, da bi spletnim uporabnikom omogočil dostop do njih. Vendar bi bilo drugače, če ta upravljavec, čeprav ga je imetnik pravic opozoril, da je varovano delo prek njegove platforme nezakonito priobčeno javnosti, ne sprejme nemudoma ukrepov, ki so potrebni za to, da se onemogoči dostop do te vsebine.
- 86 Poleg tega, čeprav je pridobitnost zadevnega posredovanja upoštevna (glej v tem smislu sodbo z dne 14. junija 2017, Stichting Brein, C-610/15, EU:C:2017:456, točka 29 in navedena sodna praksa), zgolj to, da upravljavec platforme za deljenje videov oziroma platforme za gostovanje in deljenje datotek uresničuje pridobitni namen, ne omogoča niti ugotoviti namernosti njegovega posredovanja pri nezakoniti priobčitvi varovanih vsebin, ki so jo izvedli nekateri uporabniki te platforme, niti domnevati obstoja take lastnosti. Ponujanje storitev informacijske družbe s pridobitnim namenom namreč nikakor ne pomeni, da ponudnik takih storitev soglašá s tem, da tretje osebe te storitve uporabljajo za kršitev avtorske pravice. V zvezi s tem zlasti iz sistematike člena 8 Direktive o avtorski pravici, zlasti iz njegovega odstavka 3 v povezavi z uvodno izjavo 27 te direktive, izhaja, da za tiste, ki so zgolj ponudniki fizičnih zmogljivosti, ki olajšajo ali omogočijo priobčitev, in posrednike, katerih storitve tretja oseba uporablja za kršitev avtorske pravice, ni mogoče domnevati, da sami izvedejo dejanje priobčitve javnosti, tudi če praviloma delujejo s pridobitnim namenom.
- 87 Takšne domneve ni mogoče izpeljati iz sodbe z dne 8. septembra 2016, GS Media (C-160/15, EU:C:2016:644).
- 88 Sodišče je namreč z razlago člena 3(1) Direktive o avtorski pravici, sprejeto v tej sodbi, omejilo odgovornost oseb, ki namestijo hiperpovezave do varovanih del, in sicer zaradi posebnega pomena, ki ga imajo take povezave za izmenjavo mnenj in informacij na spletu, ter težav pri preverjanju zakonitosti objave dela na drugem spletnem mestu. Sodišče je tako razsodilo, da je zagotavljanje hiperpovezave dejanje priobčitve javnosti v smislu člena 3(1) Direktive o avtorski pravici, če je oseba, ki je povezavo namestila, vedela ali bi morala vedeti, da ta povezava omogoča dostop do dela, ki je na spletu objavljeno nezakonito, da navedena povezava omogoča obiti omejevalne ukrepe, ki so sprejeti na spletnem mestu, na katerem je varovano delo, ali da se namestitev navedene povezave izvede s pridobitnim namenom, pri čemer mora tedaj oseba, ki je namestila povezavo, izvesti preverjanja, ki so potrebna, da se prepriča, da ni zadevno delo na spletnem mestu, na katero napotuje navedena povezava, objavljeno nezakonito (glej v tem smislu sodbo z dne 8. septembra 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, točke od 44 do 55).
- 89 Položaj osebe, ki namesti hiperpovezavo, ki deluje na lastno pobudo in ki je ob tej namestitvi seznanjena z vsebino, do katere naj bi ta povezava napotovala, pa ni primerljiv s položajem upravljavca platforme za deljenje videov oziroma platforme za gostovanje in deljenje datotek, če ta ni konkretno seznanjen z varovanimi vsebinami, ki jih uporabniki naložijo na to platformo, in razen zgolj dajanja na voljo platforme ne prispeva k temu, da se javnosti dostop do takih vsebin omogoči ob kršitvi avtorske pravice. Zato razlage, ki jo je Sodišče uporabilo v navedeni sodbi, ni mogoče prenesti na takega upravljavca, da bi se ugotovila namernost njegovega posredovanja pri nezakoniti priobčitvi varovanih del javnosti v smislu člena 3(1) Direktive o avtorski pravici.

- 90 V zvezi z upravljavcema obeh zadevnih platform iz postopkov v glavni stvari mora predložitveno sodišče zlasti ob upoštevanju meril, naštetih v točki 84 te sodbe, ugotoviti, ali ti upravljavci sami izvajajo dejanja priobčitve varovanih vsebin, ki jih na njihovo platformo naložijo uporabniki te platforme, javnosti v smislu člena 3(1) Direktive o avtorski pravici.
- 91 Sodišče lahko temu sodišču kljub temu zagotovi nekaj pojasnil zlasti glede dejanskih elementov, na katere se nanašajo vprašanja.
- 92 V zadevi C-682/18 je iz predložitvene odločbe razvidno, da družba YouTube ne posreduje pri ustvarjanju ali izbiri vsebin, ki jih uporabniki njene platforme naložijo na to platformo, in da ne izvede niti ogleda niti nadzora teh vsebin pred njihovo naložitvijo, ki se opravi po samodejnem postopku.
- 93 Iz nje je razvidno tudi, da družba YouTube svoje uporabnike v splošnih pogojih uporabe in ob vsaki naložitvi jasno obvešča o prepovedi dajanja varovanih vsebin na to platformo ob kršitvi avtorske pravice. Poleg tega svoje uporabnike v „Smernicah za skupnost“ poziva k spoštovanju avtorske pravice. Prav tako je, če je video blokiran, ker je imetnik pravic nanj opozoril, uporabnik, ki ga je naložil, opozorjen, da bo v primeru ponovitve kršitve njegov račun blokiran.
- 94 Poleg tega naj bi družba YouTube vzpostavila različne tehnične mehanizme, da bi na svoji platformi preprečila kršitve avtorske pravice in zagotovila njihovo prenehanje, kot so zlasti gumb za obvestitev ter poseben postopek označevanja za javljanje in zagotovitev odstranitve nezakonitih vsebin ter program za preverjanje vsebine in programa za prepoznavanje vsebine, ki olajšujejo ugotovitev in označitev takih vsebin. Tako je očitno, da je ta upravljavec uvedel tehnične ukrepe, katerih namen je verodostojno in učinkovito zoperstavljanje kršitvam avtorske pravice na svoji platformi.
- 95 Poleg tega glede na navedbe predložitvenega sodišča družba YouTube sicer na eni strani na svoji platformi zadetke iskanj obdela v obliki lestvic in vsebinskih rubrik ter na drugi strani registriranim uporabnikom prikaže preglednico s priporočenimi videi, ki se ravna po videih, ki so si jih ti že ogledali, vendar namen teh lestvic, vsebinskih rubrik in preglednic s priporočenimi videi ni, da bi se olajšalo nezakonito deljenje varovanih vsebin, niti da bi se taka deljenja spodbujala.
- 96 Prav tako družba YouTube sicer s svojo platformo ustvarja prihodke iz oglaševanja ter uporabnikom, ki so naložili vsebine, in imetnikom pravic na vsebinah, varovanih z avtorsko pravico, omogoča udeležbo pri teh prihodkih, vendar ni razvidno niti, da bi poslovni model te platforme temeljil na prisotnosti nezakonitih vsebin na tej platformi ali da je namen tega modela spodbujati uporabnike, naj naložijo take vsebine, niti, da bi bil glavni cilj ali glavna uporaba platforme YouTube nezakonito deljenje varovanih vsebin.
- 97 V zadevi C-683/18 je iz predložitvene odločbe razvidno, da družba Cyando, upravljavka platforme za gostovanje in deljenje datotek Uploaded, prav tako ne izvaja ustvarjanja, izbire, ogleda in nadzora vsebin, ki se naložijo na njeno platformo. Poleg tega svoje uporabnike v pogojih uporabe svoje platforme obvešča, da jim je prepovedano, da bi prek nje kršili avtorsko pravico.
- 98 Prav tako, kot je bilo navedeno v točki 73 te sodbe, to, da uporabniki na platformo Uploaded naložijo varovane vsebine, tem uporabnikom ne omogoča dajanja teh vsebin neposredno na voljo javnosti, ker je mogoče do naložene vsebine dostopati le s povezavo za prenos, ki je sporočena le uporabniku, ki je izvedel naložitev. Sporno tudi ni, da ta platforma sama po sebi ne omogoča deljenja te povezave in torej naložene vsebine z drugimi spletnimi uporabniki. Tako ne le, da družba Cyando ne zagotavlja orodij, namenjenih posebej olajšanju nezakonitega deljenja varovanih vsebin na svoji platformi ali spodbujanju takega deljenja, temveč ta platforma splošneje ne vsebuje nobenega orodja, ki bi drugim spletnim uporabnikom omogočalo prepoznavanje vsebin, ki so na njej shranjene, in do njih dostopati. Poleg tega družba Cyando ne sodeluje pri morebitni namestitvi povezav za prenos na tretje vire, kot so blogi, forumi ali „zbirke povezav“. Prav tako platforma za gostovanje in deljenje datotek, kot je Uploaded, ponuja svojim uporabnikom različne možnosti zakonite uporabe.

- 99 Vendar družba Elsevier trdi, da datoteke z nezakonitimi vsebinami predstavljajo med 90 in 96 % datotek, do katerih je mogoče priti na platformi Uploaded, kar družba Cyando – ki trdi, da se le 1,1 % vseh datotek, ki so dejansko predmet ogledov, nanaša na vsebine, ki so varovane z avtorsko pravico, kar naj bi bilo 0,3 % skupne količine shranjenih podatkov – prereka.
- 100 V zvezi s tem je treba na eni strani opozoriti, da lahko, kot je bilo navedeno v točki 75 te sodbe, šele če se uporabnik platforme odloči dati naloženo vsebino na voljo „javnosti“, ta uporabnik in posledično upravljavec platforme, preko katere se to dajanje na voljo omogoči, izvedeta „priobčitev javnosti“ v smislu člena 3(1) direktive o avtorski pravici. Na drugi strani je treba poudariti, da bi bila, če bi se izkazalo, da je glavna ali prevladujoča uporaba platforme, ki jo upravlja družba Cyando, nezakonito dajanje varovanih vsebin na voljo javnosti, ta okoliščina med elementi, ki so upoštevni za ugotovitev namernosti posredovanja tega upravljavca. Upoštevnost take okoliščine bi bila še toliko večja, če navedeni upravljavec ne bi izvajal ustreznih tehničnih ukrepov, ki se lahko od običajno skrbnega upravljavca v njegovem položaju pričakujejo za verodostojno in učinkovito zoperstavljanje kršitvam avtorske pravice na svoji platformi.
- 101 Nazadnje, ne glede na utemeljenost trditve družbe Elsevier v zvezi z visokim deležem varovanih vsebin, ki se nezakonito priobčijo javnosti prek platforme Uploaded, bi lahko namernost posredovanja upravljavca te platforme izhajala iz tega – kar mora preveriti predložitveno sodišče – da poslovni model, ki ga je sprejel ta upravljavec, temelji na razpoložljivosti nezakonitih vsebin na njegovi platformi in da je njegov namen spodbujati uporabnike k deljenju takih vsebin prek te platforme.
- 102 Glede na vse zgoraj navedene preudarke je treba na prvo vprašanje, postavljeno v obeh zadevah, odgovoriti, da je treba člen 3(1) Direktive o avtorski pravici razlagati tako, da upravljavec platforme za deljenje videov oziroma platforme za gostovanje in deljenje datotek, na kateri lahko uporabniki nezakonito dajo varovane vsebine na voljo javnosti, ne izvaja „priobčitve“ teh vsebin „javnosti“ v smislu te določbe, razen če poleg zgolj dajanja na voljo platforme prispeva k temu, da se javnosti dostop do takih vsebin omogoči ob kršitvi avtorske pravice. Za to gre zlasti, če je ta upravljavec konkretno seznanjen z nezakonitim dajanjem varovane vsebine na voljo na njegovi platformi in je nemudoma ne zbríše ali onemogoči dostopa do nje, če navedeni upravljavec, čeprav ve ali bi moral vedeti, da na splošno uporabniki njegove platforme prek te platforme nezakonito dajejo varovane vsebine na voljo javnosti, ne izvaja ustreznih tehničnih ukrepov, ki se lahko od običajno skrbnega upravljavca v njegovem položaju pričakujejo za verodostojno in učinkovito zoperstavljanje kršitvam avtorske pravice na tej platformi, ali če sodeluje pri izbiri varovanih vsebin, ki se nezakonito priobčijo javnosti, na svoji platformi zagotavlja orodja, namenjena posebej nezakonitemu deljenju takih vsebin, ali vedé spodbuja taka deljenja, kar je lahko razvidno iz okoliščine, da je upravljavec sprejel poslovni model, ki uporabnike njegove platforme spodbuja k temu, da varovana dela na tej platformi nezakonito priobčijo javnosti.

Drugo in tretje vprašanje, postavljeni v zadevah C-682/18 in C-683/18

- 103 Predložitveno sodišče z drugim in tretjim vprašanjem, postavljenima v obeh zadevah, ki ju je treba obravnavati skupaj, sprašuje, ali je treba člen 14(1) Direktive o elektronskem poslovanju razlagati tako, da dejavnost upravljavca platforme za deljenje videov ali platforme za gostovanje in deljenje datotek spada na področje uporabe te določbe, če se ta dejavnost nanaša na vsebine, ki jih na njegovo platformo naložijo uporabniki te platforme. Če je odgovor pritrdilen, želi to sodišče v bistvu izvedeti, ali je treba člen 14(1)(a) te direktive razlagati tako, da mora ta upravljavec, da bi bil na podlagi te določbe izključen iz upravičenosti do oprostitev odgovornosti iz tega člena 14(1), vedeti za konkretna nezakonita dejanja svojih uporabnikov v zvezi z varovanimi vsebinami, ki so bile naložene na njegovo platformo.

- 104 V skladu s členom 14(1) Direktive o elektronskem poslovanju države članice zagotovijo, da ponudnik storitve, če se storitev informacijske družbe nanaša na shranjevanje podatkov, ki jih zagotovi prejemnik storitve, ni odgovoren za podatek, ki ga je shranil na zahtevo prejemnika storitve, pod pogojem, da ponudnik dejansko ne ve za nezakonito dejavnost ali podatek in mu glede odškodninskih zahtevkov niso znana dejstva ali okoliščine, iz katerih je očitno, da gre za nezakonito dejavnost ali podatek, ali da ponudnik, takoj ko za to izve ali se tega zave, nemudoma ukrepa in odstrani ali onemogoči dostop do podatka.
- 105 V skladu z ustaljeno sodno prakso je treba to določbo razlagati ne le glede na njeno besedilo, ampak tudi sobesedilo in cilje, ki se uresničujejo z ureditvijo, katere del je (sodba z dne 26. januarja 2021, Szpital Kliniczny im. dra J. Babińskiego Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Krakowie, C-16/19, EU:C:2021:64, točka 26 in navedena sodna praksa). Da bi lahko ponudnik spletne storitve spadal na področje uporabe te določbe, mora biti nujno „posredni ponudnik“ v smislu, ki ga je želel določiti zakonodajalec v okviru oddelka 4 poglavja II Direktive o elektronskem poslovanju. Iz uvodne izjave 42 te direktive je v zvezi s tem razvidno, da izjeme v zvezi z odgovornostjo, ki jih določa navedena direktiva, zajemajo zgolj primere, v katerih je dejavnost ponudnika storitev informacijske družbe bolj tehnična, samodejna in pasivna, kar pomeni, da navedeni ponudnik ne pozna niti ne more nadzorovati podatkov, ki se prenašajo ali shranjujejo (glej v tem smislu sodbo z dne 23. marca 2010, Google France in Google, od C-236/08 do C-238/08, EU:C:2010:159, točki 112 in 113).
- 106 Zato je treba za preučitev, ali je lahko upravljavec platforme za deljenje videov oziroma platforme za gostovanje in deljenje datotek na podlagi člena 14(1) Direktive o elektronskem poslovanju oproščen odgovornosti v zvezi z varovanimi vsebinami, ki jih uporabniki nezakonito priobčijo javnosti prek njegove platforme, preučiti, ali je vloga, ki jo ima ta upravljavec, nevtralna, torej ali je njegovo ravnanje bolj tehnično, samodejno in pasivno, kar pomeni, da ne pozna niti ne more nadzorovati vsebin, ki jih shranjuje, ali pa ima navedeni upravljavec, nasprotno, dejavno vlogo, zaradi katere bi lahko poznal ali nadzoroval te vsebine (glej po analogiji sodbo z dne 12. julija 2011, L'Oréal in drugi, C-324/09, EU:C:2011:474, točka 113 in navedena sodna praksa).
- 107 V zvezi s tem je treba navesti, da se, če bi predložitveno sodišče v okviru preizkusa glede na člen 3(1) Direktive o avtorski pravici ugotovilo, da družbi YouTube ali Cyando poleg zgolj dajanja na voljo svoje platforme prispevata k temu, da se javnosti dostop do varovanih vsebin omogoči ob kršitvi avtorske pravice, zadevni upravljavec ne more sklicevati na oprostitev odgovornosti iz člena 14(1) Direktive o elektronskem poslovanju.
- 108 Kot je poudaril generalni pravobranilec v točkah od 138 do 140 sklepnih predlogov, vprašanje, ali tak upravljavec izvede „priobčitev javnosti“ v smislu člena 3(1) Direktive o avtorski pravici, sicer samo po sebi ni odločilno za presojo, ali se uporabi člen 14(1) Direktive o elektronskem poslovanju. Vendar za takega upravljavca, ki poleg zgolj dajanja na voljo platforme prispeva k temu, da se javnosti dostop do takih vsebin omogoči ob kršitvi avtorske pravice, ni mogoče šteti, da izpolnjuje pogoje za uporabo iz zadnje navedene določbe, na katere je bilo opozorjeno v točkah 105 in 106 te sodbe.
- 109 Če bo predložitveno sodišče prišlo do nasprotne ugotovitve od tiste iz točke 107 te sodbe, je treba poleg okoliščine, navedene v točkah 92 in 97 te sodbe, da upravljavca platform iz postopka v glavni stvari ne izvajata ustvarjanja, izbire, ogleda in nadzora vsebin, ki se naložijo na njuni platformi, navesti, da dejstvo, na katero se sklicuje to sodišče, da upravljavec platforme za deljenje videov, kot je družba YouTube, izvaja tehnične ukrepe, katerih namen je, da se med videi, ki se priobčijo javnosti prek njegove platforme, odkrijejo vsebine, ki bi lahko kršile avtorsko pravico, ne pomeni, da ima ta upravljavec s tem dejavno vlogo, zaradi katere pozna ali nadzoruje vsebino teh videov, ker bi se sicer iz ureditve oprostite odgovornosti iz člena 14(1) Direktive o elektronskem poslovanju izključili ponudniki storitev informacijske družbe, ki sprejmejo ukrepe, katerih namen je natančno boj proti takim kršitvam.

- 110 Poleg tega mora zadevni upravljavec spoštovati pogoje iz te določbe za to, da je oproščen odgovornosti.
- 111 Za pogoj iz člena 14(1)(a) Direktive o elektronskem poslovanju ni mogoče šteti, da ni izpolnjen že zgolj zato, ker se ta upravljavec na splošno zaveda, da se njegova platforma uporablja tudi za deljenje vsebin, ki lahko kršijo pravice intelektualne lastnine, in ker je torej abstraktno seznanjen z nezakonomit dajanjem varovanih vsebin na voljo na svoji platformi.
- 112 Kot je namreč generalni pravobranilec navedel v točkah od 172 do 190 in 196 sklepnih predlogov, iz besedila, cilja in sistematike člena 14(1) Direktive o elektronskem poslovanju ter iz splošnega okvira, v katerega se umešča, izhaja, da se položaja iz tega člena 14(1)(a), in sicer položaj, v katerem ponudnik storitev „dejansko [...] ve za nezakonito dejavnost ali podatek“, in položaj, v katerem so takemu ponudniku „znana dejstva ali okoliščine, iz katerih je očitno, da gre za nezakonito dejavnost ali podatek“, nanašata na konkretne nezakonite dejavnosti in podatke.
- 113 V zvezi s tem je treba poleg tega, da mora v skladu z besedilom člena 14(1)(a) Direktive o elektronskem poslovanju nezakonitost dejavnosti ali podatkov izhajati iz dejanske seznanjenosti ali biti očitna, kar pomeni, da mora biti konkretno ugotovljena ali prepoznavna, navesti, da je ta člen 14(1), kot je razvidno iz uvodnih izjav 41 in 46 te direktive, izraz ravnotežja, ki se želi s to direktivo vzpostaviti med različnimi zadevnimi interesi, med katerimi je spoštovanje svobode izražanja, ki jo zagotavlja člen 11 Listine. Tako na eni strani ponudnikom zadevnih storitev v skladu s členom 15(1) navedene direktive ni mogoče naložiti splošne obveznosti za nadzor podatkov pri njihovem prenosu ali shranjevanju, pa tudi ne za dejavno raziskovanje okoliščin, na podlagi katerih se domneva, da gre za nezakonito dejavnost. Na drugi strani morajo ti ponudniki v skladu s členom 14(1)(b) Direktive o elektronskem poslovanju, ko dejansko izvejo za nezakonite podatke, takoj ukrepati in odstraniti te podatke ali onemogočiti dostop do njih, in sicer ob spoštovanju načela svobode izražanja. Kot pa je poudarilo tudi predložitveno sodišče, lahko tak ponudnik izpolni te obveznosti le glede konkretnih vsebin.
- 114 Pri tem okoliščina, da upravljavec platforme za spletno deljenje vsebin izvede samodejno indeksacijo vsebin, ki se naložijo na to platformo, da navedena platforma vsebuje funkcijo iskanja in da se na njej priporočajo videi glede na profil oziroma preference uporabnikov, ne more zadostovati, da bi se štelo, da je ta upravljavec „konkretno“ seznanjen z nezakonomitimi dejavnostmi, do katerih je prišlo na tej platformi, ali z nezakonomitimi podatki, ki so na njej shranjeni.
- 115 Natančneje v zvezi z drugim položajem iz člena 14(1)(a) Direktive o elektronskem poslovanju, in sicer položajem, v katerem so „znana dejstva ali okoliščine, iz katerih je očitno, da gre za nezakonito dejavnost ali podatek“, je Sodišče ugotovilo, da zadostuje, da je zadevni ponudnik storitev tako ali drugače izvedel za dejstva ali okoliščine, na podlagi katerih bi moral skrben gospodarski subjekt ugotoviti zadevno nezakonitost in ukrepati v skladu s tem členom 14(1)(b) te direktive. S tem sta mišljena zlasti položaj, v katerem tak ponudnik odkrije obstoj nezakonite dejavnosti ali podatka na podlagi preizkusa, opravljenega na lastno pobudo, in položaj, v katerem je o obstoju take dejavnosti ali takega podatka obveščen. Čeprav v tem drugem primeru z obvestitvijo ne bi bila samodejno izključena oprostitev odgovornosti, določena v navedenem členu 14, saj se utegnejo obvestitve o domnevnih nezakonomitih dejavnostih in podatkih izkazati za premalo natančne in utemeljene, je ta praviloma še vedno dejavnik, ki ga mora nacionalno sodišče glede na podatke, ki so tako sporočeni temu ponudniku, upoštevati pri presoji resničnosti njegovega védenja o dejstvih ali okoliščinah, na podlagi katerih bi moral skrben gospodarski subjekt ugotoviti nezakonitost (sodba z dne 12. julija 2011, L'Oréal in drugi, C-324/09, EU:C:2011:474, točka 122).
- 116 V tem okviru je treba navesti, da mora obvestitev o varovani vsebini, ki je bila nezakonito priobčena javnosti prek platforme za deljenje videov oziroma platforme za gostovanje in deljenje datotek, vsebovati dovolj elementov, da je upravljavcu te platforme omogočeno, da se brez poglobljene pravne preučitve prepriča o nezakonomitosti te priobčitve in združljivosti morebitne odstranitve te vsebine s svobodo izražanja.

- 117 Glede na vse zgoraj navedene preudarke je treba na drugo in tretje vprašanje, postavljena v obeh zadevah, odgovoriti, da je treba člen 14(1) Direktive o elektronskem poslovanju razlagati tako, da dejavnost upravljavca platforme za deljenje videov ali platforme za gostovanje in deljenje datotek spada na področje uporabe te določbe, če ta upravljavec nima dejavne vloge, zaradi katere bi lahko poznal ali nadzoroval vsebine, naložene na njegovo platformo.
- 118 Člen 14(1)(a) Direktive o elektronskem poslovanju je treba razlagati tako, da mora tak upravljavec, da bi bil na podlagi te določbe izključen iz upravičenosti do oprostitev odgovornosti iz tega člena 14(1), vedeti za konkretna nezakonita dejanja svojih uporabnikov v zvezi z varovanimi vsebinami, ki so bile naložene na njegovo platformo.

Četrto vprašanje, postavljeno v zadevah C-682/18 in C-683/18

- 119 Predložitveno sodišče s četrtem vprašanjem, postavljenim v obeh zadevah, sprašuje, ali je treba člen 8(3) Direktive o avtorski pravici razlagati tako, da nasprotuje temu, da lahko imetnik pravic zahteva izdajo sodne odredbe proti posredniku, katerega storitve je tretja oseba uporabila za kršitev te pravice, šele po tem, ko je bil ta posrednik opozorjen na tako kršitev in se ta kršitev ponovi.
- 120 Iz predložitvenih odločb je razvidno, da se predložitveno sodišče s tem vprašanjem sprašuje, ali je uporaba ureditve „odgovornosti motitelja“ (*Störerhaftung*), ki je določena v nemškem pravu, za položaje, kot sta ta v zadevah v glavni stvari, združljiva s členom 8(3) Direktive o avtorski pravici, če bi bilo treba ugotoviti, da družbi YouTube in Cyando sami ne izvajata priobčitve nezakonitih vsebin, ki so jih naložili uporabniki njunih platform, javnosti in da spadata na področje uporabe ureditve oprostitev odgovornosti iz člena 14(1) Direktiva o elektronskem poslovanju.
- 121 Predložitveno sodišče v zvezi s tem navaja, da so v skladu z njegovo sodno prakso posredniki, katerih storitve uporablja tretja oseba za kršitev pravice intelektualne lastnine, lahko toženi za opustitev kot „motitelji“. Tako je lahko v primeru take kršitve kot „motitelj“ tožen tisti, ki – čeprav ni storilec te kršitve ali udeleženec v ožjem smislu pri njej – namerno in z zadostno vzročno zvezo na kakršen koli način prispeva k navedeni kršitvi, medtem ko je pravno in dejansko imel možnost navedeno kršitev preprečiti. Za uveljavljanje „odgovornosti motitelja“ mora tako obstajati kršitev obveznosti ravnanja, katere obseg je odvisen od tega, ali in v kolikšni meri je mogoče od „motitelja“ razumno zahtevati, da preverja oziroma nadzoruje tretje osebe, da bi preprečil kršitve pravic intelektualne lastnine.
- 122 Predložitveno sodišče pojasnjuje, da je v položaju, v katerem je „motitelj“ ponudnik, katerega storitev se nanaša na shranjevanje podatkov, ki jih zagotovi uporabnik, načeloma mogoče proti temu ponudniku izdati odredbo o opustitvi le, če se po obvestitvi o jasni kršitvi pravice intelektualne lastnine ta pravica ponovno ali še naprej krši, ker navedeni ponudnik po obvestitvi ni nemudoma ukrepal tako, da bi odstranil zadevno vsebino ali blokiral dostop do nje in zagotovil, da se take kršitve ne ponovijo.
- 123 Poleg tega je iz predložitvenih odločb razvidno, da se ta ureditev uporablja le, če ponudnik storitev za kršitev do obvestitve o njej ni „vedel“ v smislu člena 14(1)(a) Direktive o elektronskem poslovanju.
- 124 Iz tega izhaja, da želi predložitveno sodišče s četrtem vprašanjem, postavljenim v obeh zadevah, v bistvu izvedeti, ali je treba člen 8(3) Direktive o avtorski pravici razlagati tako, da nasprotuje temu, da lahko imetnik pravic izdajo sodne odredbe proti posredniku, katerega storitev je tretja oseba uporabila za kršitev pravice tega imetnika, ne da bi ta posrednik vedel za to kršitev v smislu člena 14(1)(a) Direktive o elektronskem poslovanju, v skladu z nacionalnim pravom zahteva le, če je bil pred začetkom sodnega postopka navedeni posrednik o tej kršitvi predhodno obveščen in ta ni nemudoma ukrepal, da bi odstranil zadevno vsebino ali blokiral dostop do nje in zagotovil, da se take kršitve ne ponovijo.

- 125 V skladu s členom 8(3) Direktive o avtorski pravici, „[d]ržave članice zagotovijo, da imetniki pravic lahko zahtevajo sodno odredbo proti posrednikom, katerih storitve uporablja tretja stranka in s tem krši avtorske ali sorodne pravice“.
- 126 V skladu z ustaljeno sodno prakso mora pristojnost, ki je v skladu s to določbo podeljena nacionalnim sodiščem, tem sodiščem omogočiti, da takim posrednikom naložijo sprejetje ukrepov, ki se ne nanašajo le na prenehanje kršitev avtorskih ali sorodnih pravic, ki so že bile storjene z njihovimi storitvami informacijske družbe, temveč tudi na preprečevanje nadaljnjih kršitev (glej v tem smislu sodbo z dne 16. februarja 2012, SABAM, C-360/10, EU:C:2012:85, točka 29 in navedena sodna praksa).
- 127 Kot je razvidno iz uvodne izjave 59 Direktive o avtorski pravici, so podrobna pravila za sodne odredbe, ki jih morajo določiti države članice v skladu s členom 8(3) te direktive, kot so podrobna pravila v zvezi s pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, in postopkom, ki ga je treba uporabiti, prepuščeni nacionalnemu pravu (glej v tem smislu sodbo z dne 16. februarja 2012, SABAM, C-360/10, EU:C:2012:85, točka 30 in navedena sodna praksa).
- 128 Vendar morajo biti pravila, ki jih uvedejo države članice, in njihova uporaba s strani nacionalnih sodišč v skladu s cilji Direktive o avtorski pravici (glej po analogiji sodbo z dne 7. julija 2016, Tommy Hilfiger Licensing in drugi, C-494/15, EU:C:2016:528, točka 33 in navedena sodna praksa), omejitvami, ki izhajajo iz nje, in pravnimi viri, na katere se ta direktiva sklicuje. Tako v skladu z uvodno izjavo 16 navedene direktive ta pravila ne smejo posegati v določbe Direktive o elektronskem poslovanju v zvezi z odgovornostjo, natančneje v člena 12 in 15 te direktive (glej v tem smislu sodbo z dne 16. februarja 2012, SABAM, C-360/10, EU:C:2012:85, točki 31 in 32 ter navedena sodna praksa).
- 129 Predložitveno sodišče v zvezi s tem navaja, da se s pogojem, določenim v nemškem pravu, da mora imetnik pravic, ki meni, da je bila njegova avtorska ali sorodna pravica kršena s priobčitvijo njegovega dela javnosti na prostoru za shranjevanje ponudnika storitev, najprej o tem obvestiti tega ponudnika, da mu omogoči, da zagotovi prenehanje te kršitve in prepreči njeno ponovitev, ne da bi bil pri tem izpostavljen zlasti sodnim stroškom, želi slediti logiki člena 14(1) Direktive o elektronskem poslovanju in prepovedi, določeni v členu 15(1) te direktive, da bi se temu ponudniku naložila splošna obveznost nadzora podatkov pri njihovem shranjevanju oziroma dejavnega raziskovanja okoliščin, na podlagi katerih se domneva, da gre za nezakonito dejavnost.
- 130 V zvezi s tem je treba najprej ugotoviti, da člen 14 Direktive o elektronskem poslovanju od držav članic ne zahteva, da določijo tak pogoj.
- 131 Iz člena 14(3) Direktive o elektronskem poslovanju v povezavi z uvodno izjavo 45 te direktive izhaja, da oprostitev odgovornosti, določena v tem členu 14(1), ne posega v možnost nacionalnih sodišč ali upravnih organov, da od zadevnega ponudnika zahtevajo ustavitve ali preprečitve kršitve, vključno z izbrisom nezakonitih podatkov ali onemogočenjem dostopa do njih. Iz tega izhaja, da je lahko ponudnik naslovnik odredb, ki se sprejmejo na podlagi nacionalnega prava države članice, čeprav izpolnjuje enega od alternativno navedenih pogojev iz navedenega člena 14(1), se pravi, tudi če se šteje, da ni odgovoren (sodba z dne 3. oktobra 2019, Glawischnig-Piesczek, C-18/18, EU:C:2019:821, točki 24 in 25).
- 132 Ob tem je treba poudariti, da člen 14(3) Direktive o elektronskem poslovanju določa tudi možnost, da države članice določijo postopke, ki urejajo odstranitev ali onemogočenje dostopa do nezakonitih podatkov. Tako lahko države članice, čeprav morajo na podlagi člena 8(3) Direktive o avtorski pravici imetnikom pravic, na katere se nanaša ta direktiva, zagotoviti pravico do pravnega sredstva proti ponudnikom, katerih storitve tretje osebe uporabljajo za kršitev teh pravic, določijo postopek, ki ga je treba uporabiti pred uveljavitvijo te pravice do pravnega sredstva in s katerim se upošteva, da zadevni ponudnik na podlagi člena 14(1) Direktive o elektronskem poslovanju ni odgovoren za zadevno kršitev.

- 133 V okviru takega predhodnega postopka lahko država članica določi pogoj, kot je ta iz točke 129 te sodbe. Namen takega pogoja je namreč, da se, čeprav omogoča odstranitev ali blokado nezakonitih podatkov, najprej od imetnika pravic zahteva, da ponudniku storitev omogoči, da nemudoma zagotovi prenehanje zadevne kršitve in prepreči njeno ponovitev, ne da bi bil ta ponudnik, ki v smislu člena 14(1) Direktive o elektronskem poslovanju ni odgovoren za kršitev, neupravičeno izpostavljen sodnim stroškom in ne da bi bila nato imetniku pravic odvzeta možnost, da zahteva izdajo sodne odredbe proti navedenemu ponudniku na podlagi člena 8(3) Direktive o avtorski pravici, če navedeni ponudnik ne bi izpolnil obveznosti, ki so mu naložene.
- 134 Dalje, člen 15(1) Direktive o elektronskem poslovanju državam članicam prepoveduje, da ponudniku storitev naložijo splošne obveznosti za nadzor podatkov pri njihovem shranjevanju ali za dejavno raziskovanje okoliščin, na podlagi katerih se domneva, da gre za nezakonito dejavnost.
- 135 Sodišče je že večkrat presodilo, da ukrepi, s katerimi se ponudniku naloži, naj izključno na svoje stroške uvede sisteme za filtriranje, ki obsegajo splošen in stalen nadzor za preprečitev vsakršne prihodnje kršitve pravic intelektualne lastnine, niso združljivi s členom 15(1) Direktive o elektronskem poslovanju (glej v tem smislu sodbi z dne 24. novembra 2011, *Scarlet Extended*, C-70/10, EU:C:2011:771, točke od 36 do 40, in z dne 16. februarja 2012, *SABAM*, C-360/10, EU:C:2012:85, točke od 34 do 38).
- 136 Učinek pogoja, kakršen je ta, ki je z nemškim pravom določen za izdajo sodnih odredb, pa je prav ta, da se prepreči, da bi bil ponudnik, kot je upravljavec platforme za spletno deljenje vsebin, izpostavljen takim odredbam in z njimi povezanimi sodnimi stroški, čeprav pred začetkom sodnega postopka niti ni bil obveščen o tem, da je uporabnik te platforme kršil pravico intelektualne lastnine, in torej ni imel možnosti, da bi tako kršitev odpravil in sprejel ukrepe, ki so potrebni za preprečitev nadaljnjih kršitev. Če takega pogoja ne bi bilo, bi tak upravljavec moral za preprečitev tovrstnih kršitev in izognitev temu, da bi bil zaradi njih izpostavljen tem odredbam in tem stroškom, dejavno nadzirati vse vsebine, ki jih naložijo uporabniki navedene platforme.
- 137 V teh okoliščinah je treba šteti, da je pogoj, kot je tisti, ki je z nacionalnim pravom določen v postopkih v glavni stvari, združljiv s členom 15(1) Direktive o elektronskem poslovanju.
- 138 Nazadnje, v zvezi z združljivostjo pogoja, kakršen je ta iz postopkov v glavni stvari, s cilji, ki se dosegajo z Direktivo o avtorski pravici, je treba opozoriti, da iz točk 63 in 64 te sodbe ter sodne prakse Sodišča izhaja, da so nacionalni organi in nacionalna sodišča pristojni, da v okviru ukrepov, ki so sprejeti za varstvo imetnikov pravic, zagotovijo pravično ravnotežje med varstvom pravice intelektualne lastnine, do katerega so ti imetniki upravičeni v skladu s členom 17(2) Listine, na eni strani ter varstvom svobode gospodarske pobude, do katerega so ponudniki storitev upravičeni v skladu s členom 16 Listine, in varstvom svobode izražanja in obveščanja, ki je spletnim uporabnikom zagotovljena s členom 11 Listine, na drugi strani (glej v tem smislu sodbi z dne 24. novembra 2011, *Scarlet Extended*, C-70/10, EU:C:2011:771, točki 45 in 46, in z dne 16. februarja 2012, *SABAM*, C-360/10, EU:C:2012:85, točki 43 in 44).
- 139 Pogoj, kot je ta, ki je z nemškim pravom določen za izdajo sodnih odredb, pa ne posega v to ravnotežja.
- 140 Natančneje, tak pogoj poleg tega, da varuje ponudnika storitev pred posledicami, navedenimi v točki 136 te sodbe, imetniku pravic ne odvzame možnosti, da učinkovito zagotovi prenehanje kršitev njegove avtorske ali sorodne pravice, ki jih storijo tretje osebe z zadevno storitvijo, in preprečitev nadaljnjih kršitev. Tako to, da imetnik pravic obvesti ponudnika storitev o obstoju take kršitve, zadostuje, da je ta ponudnik zavezan nemudoma umakniti zadevno vsebino ali blokirati dostop do nje in sprejeti ustrezne ukrepe za preprečitev nadaljnjih kršitev, sicer lahko imetnik pravic zahteva izdajo sodne odredbe.

- 141 Vendar se morajo nacionalna sodišča pri uporabi tega pogoja in zlasti pri razlagi prislova „nemudoma“ prepričati, da navedeni pogoj ne povzroči, da bi se dejansko prenehanje kršitve avtorske ali sorodne pravice odložilo tako, da bi se s tem imetniku pravic povzročila nesorazmerna škoda, pri čemer morajo upoštevati hitrost in geografsko razširjenost, s katerima lahko taka škoda, kot je poudarjeno v uvodni izjavi 52 Direktive o elektronskem poslovanju, nastane v okviru storitve informacijske družbe.
- 142 V tem okviru je treba opozoriti tudi, da Države članice v skladu s členom 18(1) Direktive o elektronskem poslovanju zagotovijo, da sodno varstvo, ki ga predvideva nacionalno pravo glede dejavnosti storitev informacijske družbe, omogoča hitro sprejetje ukrepov, vključno z začasnimi ukrepi, namenjenimi ustavitvi domnevne kršitve in preprečitvi nadaljnega oškodovanja zadevnih interesov.
- 143 Glede na vse zgoraj navedene preudarke je treba na četrto vprašanje, postavljeno v obeh zadevah, odgovoriti, da je treba člen 8(3) Direktive o avtorski pravici razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da lahko imetnik avtorske ali sorodne pravice izdajo sodne odredbe proti posredniku, katerega storitev je tretja oseba uporabila za kršitev pravice tega imetnika, ne da bi ta posrednik vedel za to kršitev v smislu člena 14(1)(a) Direktive o elektronskem poslovanju, v skladu z nacionalnim pravom zahteva le, če je bil pred začetkom sodnega postopka navedeni posrednik o tej kršitvi predhodno obveščen in ta ni nemudoma ukrepal, da bi odstranil zadevno vsebino ali blokiral dostop do nje in zagotovil, da se take kršitve ne ponovijo. Vendar se morajo nacionalna sodišča pri uporabi takega pogoja prepričati, da ta ne povzroči, da bi se dejansko prenehanje kršitve odložilo tako, da bi se s tem temu imetniku povzročila nesorazmerna škoda.

Peto in šesto vprašanje, postavljeno v zadevah C-682/18 in C-683/18

- 144 Ker sta bili ti vprašanji postavljeni le, če bi bil odgovor na prvo in drugo postavljeno vprašanje nikalen, nanju ni treba odgovoriti.

Stroški

- 145 Ker je ta postopek za stranke v postopkih v glavni stvari ena od stopenj v postopkih pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

- Člen 3(1) Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi je treba razlagati tako, da upravljavec platforme za deljenje videov oziroma platforme za gostovanje in deljenje datotek, na kateri lahko uporabniki nezakonito dajo varovane vsebine na voljo javnosti, ne izvaja „priobčitve“ teh vsebin „javnosti“ v smislu te določbe, razen če poleg zgolj dajanja na voljo platforme prispeva k temu, da se javnosti dostop do takih vsebin omogoči ob kršitvi avtorske pravice. Za to gre zlasti, če je ta upravljavec konkretno seznanjen z nezakonomnim dajanjem varovane vsebine na voljo na njegovi platformi in je nemudoma ne zbríše ali onemogoči dostopa do nje, če navedeni upravljavec, čeprav ve ali bi moral vedeti, da na splošno uporabniki njegove platforme prek te platforme nezakonito dajejo varovane vsebine na voljo javnosti, ne izvaja ustreznih tehničnih ukrepov, ki se lahko od običajno skrbnega upravljavca v njegovem položaju pričakujejo za verodostojno in učinkovito zoperstavljanje kršitvam avtorske pravice na tej platformi, ali če sodeluje pri izbiri varovanih vsebin, ki se nezakonito priobčijo javnosti, na svoji platformi zagotavlja orodja, namenjena**

posebej nezakonitemu deljenju takih vsebin, ali vedé spodbuja taka deljenja, kar je lahko razvidno iz okoliščine, da je upravljavec sprejel poslovni model, ki uporabnike njegove platforme spodbuja k temu, da varovana dela na tej platformi nezakonito priobčijo javnosti.

2. Člen 14(1) Direktive 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) je treba razlagati tako, da dejavnost upravljavca platforme za deljenje videov ali platforme za gostovanje in deljenje datotek spada na področje uporabe te določbe, če ta upravljavec nima dejavne vloge, zaradi katere bi lahko poznal ali nadzoroval vsebine, naložene na njegovo platformo.

Člen 14(1)(a) Direktive 2000/31 je treba razlagati tako, da mora tak upravljavec, da bi bil na podlagi te določbe izključen iz upravičenosti do oprostive odgovornosti iz tega člena 14(1), vedeti za konkretna nezakonita dejanja svojih uporabnikov v zvezi z varovanimi vsebinami, ki so bile naložene na njegovo platformo.

3. Člen 8(3) Direktive 2001/29 je treba razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da lahko imetnik avtorske ali sorodne pravice izdajo sodne odredbe proti posredniku, katerega storitev je tretja oseba uporabila za kršitev pravice tega imetnika, ne da bi ta posrednik vedel za to kršitev v smislu člena 14(1)(a) Direktive 2000/31, v skladu z nacionalnim pravom zahteva le, če je bil pred začetkom sodnega postopka navedeni posrednik o tej kršitvi predhodno obveščen in ta ni nemudoma ukrepal, da bi odstranil zadevno vsebino ali blokiral dostop do nje in zagotovil, da se take kršitve ne ponovijo. Vendar se morajo nacionalna sodišča pri uporabi takega pogoja prepričati, da ta ne povzroči, da bi se dejansko prenehanje kršitve odložilo tako, da bi se s tem temu imetniku povzročila nesorazmerna škoda.

Podpisi